

MOTRIŠTA

Kako sam već više puta rekla, mnogo sam putovala Hrvatskom: susretala mnoge, i s mnogima razgovarala. Posebno su me dojmili naši mladi - od najmanje djece do mladića i djevojaka; mladih po školama, od osnovnih do sveučilišta. Između ostalih ustanova, koje sam posjetila, bila sam i na Pravnom fakultetu, gdje je naša udruga AMCA Toronto dobila priznanje za rad, jer smo sudjelovali u slanju velikog broja knjiga za Pravni fakultet, koje će i te kako dobro doći svim studentima. Taj ogroman kontingent knjiga (9 tona posebno izabranih knjiga) išao je preko "Saber foundation" iz USA, a AMCA Toronto je pomogla novčano, kao što i stalno radi.

Prošla sam tada hodnicima Pravnog fakulteta - svuda mladost: zdravi, jedri mladi studenti, bistrh lica. Samnom je bila gdja. Ljerka Alajbeg (prije u veleposlanstvu u Ottawi, sada u Ministarstvu za Vanjske poslove). Obje smo komentirale kako nam mladost izgleda pametna i zdrava. Dan kasnije posjetila sam gdje. Alajbeg na njenom radnom mjestu i opet na svakom koraku sretala i razgovarala s mladim i pametnim ljudima - mladićima i djevojkama - na poslu. Na mladima svijet ostaje - izgleda.

No, u razgovoru sa starijima, vrlo često slušam ono negodovanje: "Da li znate koliko se njih drogira", ili "Baš ništa od njih!", ili "Što će biti s njima?", ili "Kome mi to ostavljamo?" itd. Kako sam ovog ljeta (nakon Sabora AMCA-e) bila u Hrvatskoj samo na odmoru i nisam jednostavno htjela raditi, nisam htjela ni diskutirati ništa ozbiljno. Da sam samo otvorila usta, komentirajući mlade iz Hrvatske bila bi to ozbiljna diskusija, koja bi me, nažalost, odvela čak i do Ovčare - i tamo su završili naši mladi! Jer, sjetimo se mladosti Hrvatske u koji nismo vjerovali 1990-tih godina, a obranili su nam domovinu! Sjetimo se naših mladih navijača Dinama "Bad blue boys", kojih uglavnom više nema, a bili su tamo gdje je trebalo. Sjetimo se golobradih mladića, koji su po svojim godinama trebali samo uživati, voljeti, plesati, slušati glazbu - a dali su život za obranu Domovine! A toliko smo malo u njih vjerovali 1990-tih godine kao i prije njih !?!

Eto, zato danas govorimo o našoj hrvatskoj mladeži, koja nas u stvari nikad nije razočarala, jer je životima opravdala naše povjerenje. Danas mi dugujemo nešto našim mladima: zahvalnost za sve što su učinili i odgovornost za njihovu budućnost.. Oni nas trebaju danas, jer sutra je već prekasno za njihov život. Mi, koji smo toliko očekivali - i dobili od njih kad je bilo potrebno - moramo im imati šansu da krenu u život, koji ih zove! Kad razgovarate s mladima, ili roditeljima svi Vam kažu isto - mladi nemaju pravu šansu, možda, između ostalog, radi nekog tzv. pomirenja? Danas, još danas, na Zagrebačkom sveučilištu radi onaj famozni Šuvar, čovjek koji je jednim potezom pera uništio generacije i generacije hrvatskih učenika, a još i danas taj čovjek sjedi i prima vjerojatno dobru plaću za svoje "radno mjesto". Nažalost, vjerujte mi, nije on jedini. Samo malo pogledajmo po školama, sveučilištima, poduzećima ili državnim uredima po Hrvatskoj - mnogo onih koji su potpomagali onaj prijašnji režim još i danas sjede na svojim prijašnjim radnim mjestima i vrlo često to su oni koji svojim bahatim ili nemarnim ponašanjem uništavaju povjerenje nas samih i napredak Hrvatske. Žalosno, čak se može to nazvati i kriminalno - dok naši mladi nemaju šansu, razni Šuvari i slični njemu i dalje "kade i oblače"! Jasno je da i mladi i njihovi roditelji postaju nestrpljivi i radi trenutne ekonomske situacije u Hrvatskoj, koja je teška - nema uopće razgovora o tome - i mnogi bi mogli otići (kao što i odlaze, jer živjeti se mora, treba stvoriti obitelji) i obogatiti svojom mladošću, pameću i znanjem neku drugu zemlju, čak i Kanadu, što se ne smije dozvoliti.

Da imam priliku rekla bih mladima Hrvatske kako je teško živjeti izvan domovine, jer iako je možda lakše naći posao, ono nešto posebno što jedino Hrvatska daje, nikada se ne može naći, niti osjetiti igdje u svijetu. Ja, osobno, ne želim pomoći nikome tko dodje ovdje u Kanadu, jer tamo - u Hrvatskoj - mjesto im je, i tamo im je budućnost, koja bi mogla biti dobra, ako nauče poštivati rad, razlikovati što je moralno, a što ne - jer ovi stariji oko njih često puta ne znaju više kako dalje. Isto tako nadam se da će shvatiti koliko je važna demokracija i koju snagu oni imaju u svojim rukama, iskoriste li svaki svoj glas onako kako treba - kao ulog za svoju bolju budućnost

Tako ja mislim..

Valentina

Hrvatska **ISKRA**

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
 (bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

U OVOM BROJU :

■ Urednica piše	2
■ Vijesti iz Toronta	3
■ Vijesti iz Hrvatske	4
■ Vijesti na Engleskom	5
■ Hina	6
■ Kardinal Stepinac	7
■ Hrvatski na U.of T.	8
■ Politika	9-13
■ Through my eyes	14
■ Dogodaji u Zajednici	15
■ O Hrvatskoj	16-18
■ Zdravlje	19
■ Pisma Čitatelja	20
■ Svaštice	21
■ Šport i Oglasi	22-23
■ Motrišta	24

Marija Bistrica - Hrvatsko zagorje

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu)

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Editor-in Chief
Glavni Urednik :

Valentina Krčmar

Technical Director:
Slavko Butković

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
M4J 3M6

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053
Fax :
(905) 738 - 9221

Yearly Subscription - Godišnja
Pretplata :
\$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
deposited at any of the Croatian
Credit Unions, account No. 274 - 2403
or directly, to the Editor-in-Chief.

Pretplata na "ISKRA" može se
učiniti kod Glavnog Urednika ili u
bilo kojoj Hrvatskoj Kreditnoj
Zadruzi pod brojem 274 - 2403.

Advertising rates :
Full page - \$750.00 per year
½ page - \$400.00 per year
¼ page - \$200.00 per year
1/8 page (bus.card) - \$100.00 per year
Advertising is payable in advance.

Oglasi :
Cijela stranica - \$750.00 godišnje
½ stranice - \$400.00 godišnje
¼ stranice - \$200.00 godišnje
1/8 stranice (posjetnica) - \$100.00
godišnje
Oglasi se plaćaju unaprijed.

Urednica
piše:

Kao i svaki puta, i ovaj put bilo je teško izabrati što staviti u ovaj broj HRVATSKE ISKRE, a što izostaviti, jer ovo su značajna vremena i za nas, i za Hrvate u Hrvatskoj, za našu budućnost, za Hrvate u BiH, a i za svijet (Kancelar Kohl je izgubio na izborima, a on je bio veliki prijatelj Hrvata!). Toliko se događa u svijetu, a mi imamo SAMO 24 stranice! Puno premalo za sve, pa opet molimo oprostite ako nije sve uključeno.

Jasno, posebno zadovoljstvo za nas svih je proglašenje kardinala Stepinca blaženim 3. listopada u Mariji Bistrici. Mnogi su mnogo rekli o kardinalu Stepincu, no iz svih tih govora izdvajamo samo par riječi đakovačkog i srijemskog biskupa u mirovini Ćirila Kosa, koji je i sam dva dana prije smrti kardinala Stepinca osuđen na dugogodišnju zatvorku kaznu: "Proglašenje blaženim Alojzija Stepinca, koje će obaviti Sveti Otac u Mariji Bistrici, odgovor je na sve patnje koje je preživio hrvatski čovjek, zaljubljen u svoju domovinu i svoju vjeru". Uz ove riječi vraćamo Vam pozornost na vijesti iz domovine: uz ostalo, tamo ćete sresti reagiranje dva posebne svjetske ustanove na Hrvatsku i događaje u Hrvatskoj, barunicu Margaret Thatcher i centar Simon Wiesenthala. Kakva suprotne reakcije!

Jedan od važnih članaka koje Vam danas donosimo je članak o hrvatskom jeziku na University of Toronto. Kako kaže dr. Ivan Hrvoić: "Čini se da smo konačno uspjeli" - jer prvi puta u povijesti U of T hrvatski se predaje odvojeno od srpskoga - što nije mala stvar. Naša prof. Jasna Šego, izvrstan predavač, koji se lavovski bori za hrvatski jezik i ne popušta ni pedalj od zacrtane staze, napravila je upravo fantastičan posao. Kad je počeo rad oko hrvatskog jezika, nismo znali da ćemo dobiti tako izvrsnog predavača s tako velikim znanjem i ljubavi prema svom jeziku i još k tome, i velikog borca; mladu ženu koja sve daje od sebe zajednici. Veseli nas da je iza ovog velikog posla naš Kanadsko-Hrvatski Kongres, odbor Toronto, jer samo tako - zajednički, složno - dolazi do uspjeha. Usput, velike čestitke svima koji su uključeni u ovaj hvale vrijedan posao, a posebne čestitke i hvale prof. Jasni Šego. Ponosni smo na Vas! No, kako znate sve košta: tako i hrvatski jezik na U of T košta i taj novac mi - hrvatska zajednica u Torontu - moramo skupiti. Svaki dolar koji je uložen u hrvatski jezik na University of Toronto je u stvari, ulaganje u našu budućnost. Pozivam Vas stoga sve - udruge, klubove, fondove, pojedince - pomozimo prof. Jasni Šego novčano, a njoj ostavimo da prenese onu našu poznatu pjesmu u stvarnost: "O jeziku, rođo, da ti gojem/O jeziku milom mom i tvojem..."; Petra Preradovića. Sada je naš trenutak - pomozimo, jer ovakvu šansu imamo samo jednom i nikada više!

I na kraju, tko se zadnji smije, najslabije se smije. Mislim da se danas, nakon izbora u BiH, smijemo mi Hrvati, a i Bosanci, cijelome svijetu, a posebno Amerikancima, koji su tako iz svoje snage potpomagali one koji su počeli i rasijali užas na Balkanu, a još ga i danas siju po Kosovu! Sjetimo se naše "prijateljice" gdje. Albright koja je u Bijeljini držala ističeni govor Srbima hvaleći srpsko vodstvo. Očito se gdje, Albright nije htjela sjetiti da je ta ista Biljana grčila i ljubila Arkana nakon masakra Bijeljine. No, kako se ono kaže, "Vuk dlaku mijenja, čud nikada". Tako su i naši istočni susjedi i dalje na istom putu kao što su bili oduvijek. Jedino se pitamo, kako će se svijet i Amerikanci oporaviti od pljuske koju su im dali Srbi na čijim fam. znim izborima u BiH?

Valentina

You could be calling **Croatia** right now for only **\$0.89** a minute
That's right.

Only **\$0.89** a minute

Every minute. Any day you call. Any time you call.

Altline's new flat rate service guarantees you the lowest long-distance
charges - from Canada to Croatia - and around the world.

Check out these great long distance rates:

Albania	1.49	France	0.39
Australia	0.39	Germany	0.34
Austria	0.59	Hungary	0.64
Argentina	1.29	Italy	0.45
Bosnia	0.99	Slovenia	0.89
Bulgaria	1.29	Switzerland	0.35
Chile	0.79	United Kingdom	0.24

We also have great North American rates. Evening and Weekends call anywhere
in Canada for just **\$0.09** a minute - anywhere in the USA for just **\$0.15** a minute.

All you get are savings.

*NO minimum number of calls

*NO extra numbers to dial

*NO monthly fees

*NO hassle

For guaranteed long-distance savings to Croatia and around the World
call 416-363-8894 in Toronto 1-800-567-8040 toll-free outside Toronto

Altline Communications is a wholly Canadian owned company. Since 1990, we've been helping
Canadians to cut their long distance costs. Our full range of business and residential long distance
services includes data lines, 800/888 numbers, calling cards, and Internet Service.

ALTLINE
communications

All the savings, All the time

100 Adelaide Street West, Suite 1101, Toronto, Ontario M5H 1S3
Tel: 416-363-8894 (Toronto) Toll Free: 1-800-567-8040 (Outside Toronto) Fax: 416-363-0143

Lewis Beats Challenger from Croatia

UNCASVILLE, Conn. (AP) -- Lennox Lewis, who had described himself as a one-punch knockout artist, had to settle for a 12-round unanimous decision over Zeljko Mavrovic in a heavyweight tent show Saturday night at the Mohegan Sun casino.

There was no question that Lewis was the harder puncher than the challenger from Croatia, but he never had Mavrovic in serious trouble. Nor was he ever in serious danger. There were no knockdowns, although Lewis was cut in the mouth and Mavrovic was marked about both eyes. Lewis controlled the action with hard right uppercuts and stiff left jabs and won handily.

Judge Franfrisco Ciminale of Italy scored it 117-111, Tommy Kaczmarak of New Jersey had it 119-109 and Bob Logist of Belgium saw it 117-112. The Associated Press scored it 117-111 for Lewis.

"I said before the fight 'You are my friend' and I meant 'You are my friend,'" Mavrovic said in the ring. "You beat me, and nobody ever beat me before."

Mavrovic, who entered the fight 27-0 with 22 knockouts, boxed well in the first few rounds before Lewis took charge in the fourth, landing several hard rights to the head and a good shot to the body. In the fifth round, Lewis landed several good jabs and left hooks and a right to the body that made Mavrovic grunt. Mavrovic, 214 1/4 pounds, had his best round in the seventh when he backed the 243-pound Lewis up with a left-right to the

head, pinned him on the ropes and landed another big left-right to the head.

The best round of the fight was the 11th when Mavrovic landed a one-two in mid-round and then a hard left with 50 seconds left followed by a one-two to the head. Lewis then rallied with a right uppercut and a hook to the head followed by two left-right combinations and bulled Mavrovic into the ropes at round's end.

"Mavrovic must have 240 pounds of steel in his chin," said Frank Maloney, Lewis' manager.

While Lewis had the upper hand, he was very tired at the end of the fight.

"Lennox trained well for the fight," trainer Emanuel Stewart said. "I can't explain why he was tired at the end."

"I trained wrong," Lewis said. "I was expecting him to run. 'I was pleased with myself. I showed I can adjust in the ring," said Lewis, who improved his record to 34-1 with 27 knockouts.

A CompuBox analysis of the fight showed Lewis landed 216 of 507 punches in this mandatory WBC heavyweight defense. Mavrovic, the European heavyweight champion, landed 132 of 298 punches.

© Copyright 1998 The Associated Press

Vijesti iz Toronto i okolice

KANADSKO-HRVATSKO DRUŠTVO PENZIONERA

13. LISTOPAD - *** PROMJENA DATUMA ***

13. listopada - Put u Kitchener na Oktoberfest

- Cijena \$43.00 po osbi, uključen je prijevoz i bufet lunch.

- Za razonodu svira sastav Walter Ostanek

Zainteresirani obratite se: Mary Grubić (905) 689-8250

Helen Temkov (905) 573-1156

Ivančica Golle (519) 823-5462

Nov. 11/98 i Dec. 9/98 - Sastanak u dvorani crkve Svetog

Križa, 1883 King St. E. Hamilton, Ont. od 1 p.m. - 4 p.m.

- Govornik Mr. Picukarić iz Konzulata Republike

Hrvatske 1- 2 p.m.

Dec. 9/98 - Božićna zabava 1- 4 p.m.

HRVATSKI ŽENSKI ZBOR

HRVATSKI ŽENSKI ZBOR, nakon 6 godina uspješnog rada u Hrvatskoj zajednici, poziva zainteresirane pjevačice da se priključe u ovoj novoj sezoni rada. PROBE se održavaju svake srijede u Richview Collegiate, Etobicoke od 7:45 - 9:30 navečer. Pjevaju se i vježbaju narodne, sakralne i klasične pjesme. Nije neophodne poznavanje note - prvenstveno je ljubav prema hrvatskim pjesmama i čuvanje hrvatske baštine. Mi vam nudimo ugodnu, prijateljsku atmosferu. Pridružite nam se. Za daljnje informacije nazovite na broj (416) 588-6464 Prof. Betty Labaš Kovacs, Magister

HRVATSKO DRUŠTVO MEĐIMURJE

"Se od Mure pak do Drave
Od Štrigove pak do Dobrave
Čez doline i čez gorje
Tu je lepo Međimurje."

HRVATSKO DRUŠTVO MEĐIMURJE ponovno vas poziva na svoj jesenski banket. Banket će biti u Croatia Banquet Hall, 1989A Dundas St. E. u Mississaugi, u subotu, 17. listopada (October) 1998. Prihod od banketa ide za djecu palih branitelja i za Dom hendikepirane djece u Čakovcu. Specijalna gošća je gospođa Katica Hobljaj, medicinska sestra iz Doma hendikepirane djece u Čakovcu. Za ulaznice nazovite u Hamiltonu Mariju Radiković 905-573-0917, u Mississaugi Ivana Kovač 905-820-2745, a u Torontu Ivu Lajtmana 416-293-2889 poslije 6:00 PM, i Generalturist 905-602-8900. Kao i uvijek ukusna međimurska večera. Svira VIS "Treći stupanj" Ulaznina \$25.00. Svi nam dobro došli.

HDZ TORONTO

HDZ-Toronto priređuje godišnji banket u petak, 16. listopada 1998. god. u Croatia Banquet Hall, 1989A Dundas Street East, Mississauga. Bogata tombola. Početak: - 7:00 p.m. Ulaznina: \$25.00 Ulaznice možete dobiti kod svih članova Odbora.

TAKE A BOW, MR. CHUVALO

It was with more than passing interest that I observed George Chuvalo being made a member of the Order of Canada (Mulroney among 72 awarded Order of Canada, July 9) While many know of his prowess and past glories in the boxing ring, not all know of the personal tragedies in his life and how he has handled them.

By meeting these head-on, he has dealt with them the same passion as he did when coming up against a Mohammed Ali or a Joe Frazier.

He has allowed neither man nor the worst of human tragedies to knock him off his feet.

His steadfastness in the face of painful personal circumstances, and the ability to turn tragedy into an opportunity to help others, is an example to all of us. He has accomplished this through time and energy spent in talking to youth groups demonstrating his great generosity of spirit.

Congratulations, champ!

It has been my privilege knowing you over the years and watching you perform.

Colin Hill, Oakville

Toronto Star, Aug.15,B3

NEKOLIKO CRTA - IZ PUHALO VRTA"

DOBRA KNJIGA

... je puna mudrosti, topline i radosti, suza i žalosti, strasti, ljubavi, humora, smišljenih fantazija, svakodnevnih realnosti i još mnogo toga.

Dobra knjiga se pamti !

Ona nas ponese u daleke egzotične kuteve svijeta, kroz prošlosti i do danas, od Arktika do Antarktika, od starog do novog svijeta, u dubine oceana i visine svemira, u tajne mjeseca, Marsa i Venusa.

Dobra knjiga rasplamsava emocije, raspali um i maštu, otkriva nam stvari koje su gotovo nevjerojatne, nauči nas da onda vjerujemo i daje nam znanje života o kojem nismo ni sanjali.

Poštuj knjigu, zaštititi je kao neprocjenjivo blago, jer ona može, ako je samo želiš potražiti, ispuniti mnoga prazna mjesta u Tvom životu. I jedino je od nas da iskoristimo tu mogućnost koja nam je na dohvat ruke !

Uz pozdrav,

Ivica

Plastics Inc.

Custom Plastic Fabrication Specializing in Acrylics:

Designing, CNC Machining, Computerized
Vinyl Signs, Point of Purchase Displays

For more information: Please call Stan Trtanj

Tel: 416-675-2955 Fax: 416-675-2965

50 Fasken Dr. Units #2,3,4,5,
Etobicoke, Ontario, M9W 1K5

SUPER DIJETA

Imate višak kilograma ?

Želite ih se riješiti, a ne znate kako ?

Rješenje je tu !

Izgubiti ćete svoje kilograme bez gladovanja
i vrtoglavice uz 100% prirodni program.

NAZOVITE NA

(416) 614 - 6743

CHILDREN'S EDUCATION TRUST OF CANADA

Najmoderniji i najefikasniji
program štednje za buduće
školoвање djece.

- privilegije za income tax
- odobren od kanadske vlade i Revenue Canada - siguran i garantiran
- najveći povratak novca bez rizika
- mogućnost prijenosa na bilo koje dijete do 21 godine starosti
- popularan poklon od roditelja, baka, djedova, kumova i drugih

Za više informacija
nazovite (416) 242-7727

DOREEN S. HERCEG, E.C.E.
Associate Director

E-mail: generaltourist@ica.net
www.generaltourist.com

TEL: (905) 602-8900
FAX: (905) 602-8899
MOBILE: (416) 816-6106

TRAVEL SERVICE LTD.

3045 SOUTHCREEK ROAD, UNIT 1
MISSISSAUGA, ONT. CANADA L4X 2X6

JOHN LONCARIC
President

Vijesti iz Hrvatske

Pripremio: Slavko Butković

Granić u U.N.-u

WASHINGTON (HINA) - Ministar vanjskih poslova Republike Hrvatske je u New Yorku istaknuo da uključenje Hrvatske u Europu ostaje glavni cilj naše zemlje. “integracija u euroatlantske institucije ostaje naš strateški cilj. Stoga će Hrvatska nastaviti ići prema njemu, predana njihovim visokim standardima i predana njihovim načelima”, rekao je Mate Granić u govoru na 53. Zasjedanju Opće skupštine UN-a.

Kao srednjoeuropska i mediteranska zemlja, Hrvatska će nastojati ostati ključni čimbenik stabilnosti i mira u ovom dijelu svijeta, poručio je ministar Granić, podsjećajući da se Hrvatska, iako je rat iza nas, još uvijek nosi sa zaostavštinom agresije, kao što su problemi razorene ekonomske infrastrukture, nestalih osoba, pomoći žrtvama rata i invalidima i povratka prognanih i izbjeglih. “Hrvatska se sve više usnjerava na poslijeratnu obnovu, ekonomski rast i razvoj, kao i sveukupnu normalizaciju odnosa sa istočnim i južnim susjedima”, rekao je Granić.

.....o Haagu...

Ministar Granić je kazao i da Hrvatska, iako je pružila punu potporu i suradnju haškom sudu, nije zadovoljna njegovim dosadašnjim rezultatima. ”Dosad izdane optužnice ne odražavaju na odgovarajući način opseg ratnih zločina koje su počinile razne strane u sukobu niti razinu uključenja”, kaže Granić. Podsjećajući da je Hrvatska pomogla uvjeriti 11 bosanskih Hrvata da se dobrovoljno predaju Haagu, Granić je kazao da, osim trojice oslobođenih, ostatak čeka sudenje preko 18 mjeseci - mnogo dulje nego što je uobičajeno u bilo kojoj pojedinačnoj državi.

“Nadalje, niti jedan bosanski Musliman - unatoč obećanja danim u daytonskim pregovorima - nije optužen za zločine počinjene protiv bosanskih Hrvata. Samno je jedan Srbin priveden

Strana 4

u Haag za zločine počinjene za vrijeme agresije protiv Hrvatske, no i on (Dokmanović) nikad nije osuđen jer je umro u zatvoru”.

Uz najnotornije zločince Karadžića, Mladića i Martića, koji ostaju na slobodi, Granić je naglasio da SRJ nastavlja pružati utočište i odbija izručiti Haagu počinitelje najokrutnijih zločina počinjenih u Vukovaru - Mrkšića, Šljivančanina i Radića. “Taj stav SRJ otvoreno se opire volji Vijeća sigurnosti, međunarodne zajednice i pravde u cjelini, a predstavlja i smetnju procesu pomirbe u regiji”, kazao je ministar Granić.

STEPINAC UZOR VJERE

BEČ (HINA) - Radujem se proglašenju kardinala Stepinca blaženikom Katoličke crkve - unatoč nekim teškoćama koje su u javnom mnijenju s tim povezane, izjavio je za Hinu umirovljeni nadbiskup bečki kardinal Franz Koenig.

“Proglašenje blaženikom kardinala Stepinca odnosi se na njegov cijeli život kao kardinala, poglavito na godine mučeništva i patnje, koje su počele osudom u komunističkome sudskom procesu i završile njegovom smrću u zatočeništvu, u kućnom pritvoru 10. veljače 1960.”, izjavio je kardinal Koenig. Po njegovim riječima u to je vrijeme kardinal Stepinac “postao uzorom vjere i izvan Hrvatske, pokazao je što znači vjera i vjernost Kristu i njegovoj Crkvi”.

“Za Drugog svjetskog rata kardinal Stepinac je radio na temelju tadašnjeg znanja - ‘najbolje prema svojoj savjesti’. Njegov tadašnji trud ne može se prosudivati današnjim mjerilima”, kaže Koenig.

Imovina obitelji TUDMAN

ZAGREB (HINA) -Predsjednik Republike dr. Franjo Tudman je po odredbama Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika predsjedniku Hrvatskog državnog sabora podnio Izjavu o imovini i vlasništvu prilikom stupanja na dužnosti. Radi istinitog i potpunog objavješćavanja javnosti Ured predsjednika priopćuje da Predsjednik posjeduje obiteljsku kuću u Zagrebu, na kojoj je, zajedno sa suprugom, bio sunositelj stanarskog prava, i koju je otkupio 29.svibnja 1992.

na osnovi Zakona o prodaji stanova, kao i drugi hrvatski građani.

Navedena nekretnina kupljena je iz obiteljske uštedevine i honorara za više od sedamdest objavljenih radova u zemlji i inozemstvu.

Od pokretnina Predsjednik posjeduje osobnu kolekciju umjetničkih slika i osobni automobil, kupljen 1990. U priopćenju se napominje da je tijekom obnašanja dužnosti Predsjednik primio na dar četiri automobila, od kojih je jedan uništen u zračnom napadu na Banske dvore, a ostali su dani na upotrebu Državnom protokolu. Predsjednik nije vlasnik ni jedne dionice ni udjela u poduzećima.

Gospoda Ankica Tudman posjeduje osobni automobil i nema u vlasništvu nikakve druge pokretne znatnije vrijednosti kao ni dionica ni udjela u poduzećima.

Gospoda Nevenka Tudman bila je osnivač i suvlasnik trgovinske tvrtke “Netel d.o.o.”, koja je naknadno likvidirana i prestala postojati. Sada je osnivač i vlasnik trgovinske kuće TNT PLUS d.o.o. i proizvodnja pokrenuta kreditnim sredstvima i obje djeluju u unajmljenim prostorijama i ukupno zapošljavaju 14 radnika. U trenutku podnošenja ove Izjave Nevenka Tudman, kreditnim sredstvima poslovne banke, uz osiguranje plaćanja kredita hipotekom na roditeljsku kuću, dograđuje, za svoje potrebe, obiteljsku kuću.

Iako ne postoji formalno-pravna obveza, iznesena je i imovina sinova Stjepana i dr. Miroslava Tudmana. Diplomirani ekonomist Stjepan Tudman s obitelji živi u zajedničkom kućanstvu s Predsjednikom. Stjepan Tudman suvlasnik je, s 50% udjela, u tvrtki “Domovina holding d.o.o.”, čija ukupna vrijednost iznosi 8.512.000 kuna, te vlasnik i pet posto vrijednosti dionica tvrtke “Anterra d.o.o.”, koja je nedavno započela s radom. Osim navedenog ne posjeduje nekretnine kao ni pokretne znatnije vrijednosti. Dr. Miroslav Tudman vlasnike je kuće za odmor na otoku Braču i klijeti u Hrvatskom zagorju. Drugih nekretnina u vlasništvu nema, nema ni pokretnina veće vrijednosti, kao ni dionica i vlasničkog udjela u poduzećima, navodi se u priopćenju Ureda Predsjednika Republike Hrvatske.

Ova izjava bi trebala opovrgnuti lažne i zlonamjerne glasine u svjetskoj štampi.

SVAŠTICE....

JESEN JE VRIJEME ZA SADNJU VOĆAKA:

SLATKE BOBICE IZ VRTA

Imate li vrt ili samo terasu, posadite voće aromatičnog okusa, lijepog izgleda, izuzetne rodnosti, idealnog za male površine: ogrozde, maline, borovnice i ribizle. Zbog svog ugodnog i osvježavajućeg mirisa i okusa, izuzetne količine vitamina C, lako topivih šećera i organskih kiselina ti plodovi prelijepog izgleda uglavnom se upotrebljavaju sirovi, ili u sokovima, ili vinima.

Kako posaditi ova voća:

- ribizli i ogrozdi nemaju velikih zahtjeva za zemljište. Potrebno je rahlo tlo, bogato humusom, prekopano na srednju dubinu. Ipak, najbolje je ilovasto tlo. Vole srednje sunčana mjesta, čak i sjenu. Uz dosta vlage i redovito obrezivanje, uzgoj i berba su zajamčeni. Oprez u proljeće jer cvjetovi koji su pojavljuju u travnju, mogu lako smrznuti.
- Crvene maline (koje su i najraširenije) zahtjevne su po pitanju zemlje: treba biti srednje teška, dobro obrađena zemlja, s dosta humusa, i dosta vlage. S obzirom da postoje više vrsta malina, koje rode par puta godišnje ili samo jednom, zasadite više vrsta - isplatiti će Vam se, jer ćete time uživati u malinama od lipnja do rujna.
- Borovnice i brusnice su postale vrlo popularne. Za njihov uzgoj potreba su tri čimbenika: tlo (kiselo, humusno, bez vapna); temperatura (za dobar uzgoj potrebnija je nešto hladnija klima, podnose u razdoblju mirovanja do -30); i vlaga. Sadnja: na predviđenom mjestu iskopajte rupe dimenzija 100x100x40 i napunite jednom od slijedećih mješavina: vrtna zemlja bez vapna sa 20-30 posto piljevine, ili plodna šumska zemlja od crnogoričnog raslinja) prihranjivati gnojivom bez vapna. Nakon sadnje vočku treba dobro zaliti, i kasnije pokriti 5-10 cm debelim slojem slame, piljevine, komposta kako bi se spriječilo isušivanje tla.

Mila,br. 39

LJUBAV? TO JE PROSTOR I VRIJEME MJERENI SRCEM. (PROUST)

Životu

Umiru stare fasade i vjetar ulice briše, dolaze hladne kiše još malo i nema nas više.	Još jučer sam grlio nju, a danas tragove naše uz vjetar i kišu, dani što dolaze uporno brišu. V. Mekinda
Bili smo ljudi u prolazu ko mnogi slični nama a drama, ta stara dama došla je sama, bez poziva.	

HRVATSKA ISKRA... VAŠE ZADOVOLJSTVO

MALO ŠALE

Rekla je mama u jutro još bosa, “Odmah do brijača i da skineš tu metlu ispod nosa.”

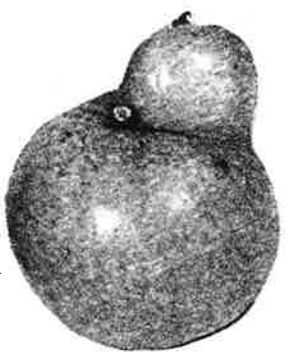
MALO HUMORA: Po nekima, ovako bi trebao izgledati ugovor izmedju djelatnika i poslodavca:

- Rad treba biti odmor; bilo kakvo pretjerivanje je nedopustivo. Ako djelatnik pretjeruje u poslu, dobit će otkaz.
- Početak radnog vremena djelatnik sam određuje; ipak to ne smije biti rano, nikako prije 10h ujutro;
- Minimalna satnica iznosi 100 kuna;
- Prije početka posla djelatnicima se daje okrepa (hladno piće, sendvič, vino...)
- Na poslu je dopušteno zapjevati. Ako jedan djelatnik zapjeva ostali prestaju s radom i pridružuju se pjevaču;
- Ako djelatnik zaspe na poslu, ostali trebaju što tiše napustiti radno mjesto da mu ne bi smetali, a za to imaju pravno naknadu kao da su radili;
- U odsutnosti šefa djelatnici imaju pravo organizirati zabavu, na trošak tvrtke;
- Popodnevna stanka traje od 11.30 do 14.30h;
- Šetnje u privatne svrhe za vrijeme stanke nisu dopuštene. Namještenik koji podnevnu stanku iskoristi u privatne svrhe treba nadoknaditi to vrijeme i produžiti podnevnu stanku;
- Svaki djelatnik ima pravo na 8 tjedana godišnjeg odmora ljeti i 6 tjedana zimi. Ako djelatnik provodi godišnji odmor izvan mjesta prebivališta tvrtka je dužna osigurati mu redovno pospremanje i čišćenje stana;
- Za zaposlene žene poslodavac mora osigurati kućnu pomoćnicu;
- Svečani odlazak sa posla je u 16h. Djelatnici napuštaju radno mjesto praćeni taktovima glazbe. Šef se sa svima rukuje i svakome ponaosob čestita na radnom učinku toga dana;
- Portir na odlasku svakoga pregleda i u slučaju da ništa ne pronađe, dužan je poslati djelatnika da nešto uzme. Starijim djelatnicima ukradene stvari odvoze se automobilom tvrtke do njihovog doma.
- Sanja li djelatnik preko noći o poslu, mora mu se platiti naknada za noćni rad.

Djelatnici: Potpisi Direktor: Potpis

ČUDO PRIRODE:

Ova jabuka je narasla u voćnjaku gdje. Biserke Fruk, koja živi u Brckovljanima. Kako kaže gdja. Fruk:”Mislim da ćete se složiti samnom kako je riječ o prekrasnom čudu prirode,koji su moji učenici već nazvali “majka i dijete”.

PISMA ČITATELJA

Štovana gospodo Krčmar!

Povodom novog izgleda lista “HRVATSKA ISKRA” primite iskrene čestitke. Također prenesite zahvalnost svim Vašim suradnicima i dopisnicima na bogatoj informativnoj djelatnosti koju obavljaju.

Izvješćivati vlastiti narod o svim aktualnim političkim, gospodarskim, kulturnim, športskim i inim događajima iz svakodnevnog života, izvješćivati ga istinito i kontinuirano velika je i odgovorna zadaća. Posao novinara nije lak i uvijek sam ga cijenio.

Kanadsko-Hrvatski vjesnik “HRVATSKA ISKRA” koju ovih dana listamo i preporučujemo, je uređen kako svi mi želimo da izlazi još mnogo, mnogo godina.

Od srca želimo Vam svima skupa sve najbolje i puno uspjeha u budućem radu.

Krešimir Sabolić sa obitelji
Mississauga

PITANJE BEZ LOGIČNOG ODGOVORA !

Za vrijeme našeg odmora u Zagrebu (u kolovozu ove godine) jednog jutra reče mi suprug da je po noći čuo neku srbijansku radio stanicu koja se hvali dobrom prodajom hrane Hrvatima! Rečeno je da “gladni Hrvati” dolaze u “Srpsku Krajinu” (????) preko Save kupovati kruh, šećer i brašno (kao glavne prehrambene namirnice), jer u Hrvatskoj nema hrane i glad je!

Ja sam odmah rekla suprugu da je to obična propaganda - koju na koncu mi već dobro znamo. No, neugodno sam se iznenadila kad mi je moja teta koja živi u Starom Petrovom selu, Slavonija, rekla nakon par dana da je to istina. Nisam znala što reći - tako sam bila šokirana! Moja teta je nastavila, da narod masovno ide u kupovinu tamo prijeko jer je tamo jeftinije, na pr. 1 kg brašna ili šećera - ne sjećam se točno, košta 3 kune, a u Hrvatskoj 6 kuna, i to još veli,prodavačica je “prijazna”, pa upozori Hrvate neka kupe dolje niže na placu, jer je tamo za 1-2 kune jeftinije (kažu, ide im na ruku!?!), nego u dućanu gdje ona radi/prodaje !!!

Što na ovo reći? Zar se tako brzo zaboravilo sve zlo, rušenje, krvoproliće, uništeni životi, smrti...? Zar je to moguće? I, zar se tako pomaže privredu Hrvatske - bilo je moje drugo pitanje, dok Hrvati seljaci ne mogu prodati svoju pšenicu, kukuruz itd. Srbi opet pobjeđuju - preko nas samih !

Kad će se već taj naš narod - ako ikad - opametiti? Ovdje se gleda štednja nekih dvije-tri kune, dok se sdruge strane ne pita kad se kupuju cigarete ili crna kava, koja se pije kao voda?

Da li netko zna odgovor na to? Nije niti iza Drugog Svjetskog Rata bilo lako, obnova je trajala puno duže i bilo je nestašice, pa su ljudi strpljivije to podnosili. Što je s ovom generacijom? Možda preveliki utjecaj zapada - sve mora biti lako i bez muke !?

Radojka Šemrov
Burlington

RODU O JEZIKU

*O jeziku, rode, da ti pojem,
O jeziku milom tvom i mojem!
O preslatkomu glasu onom,
U kome ti mile majke
Usnivahu slatke bajke,
Koga šaptom i romonom
Duši ti se svijet probudi,
Da ti spozna i uvidje,
Da ti bolje nije nigdje
Do na tvoje majke grudi’!*

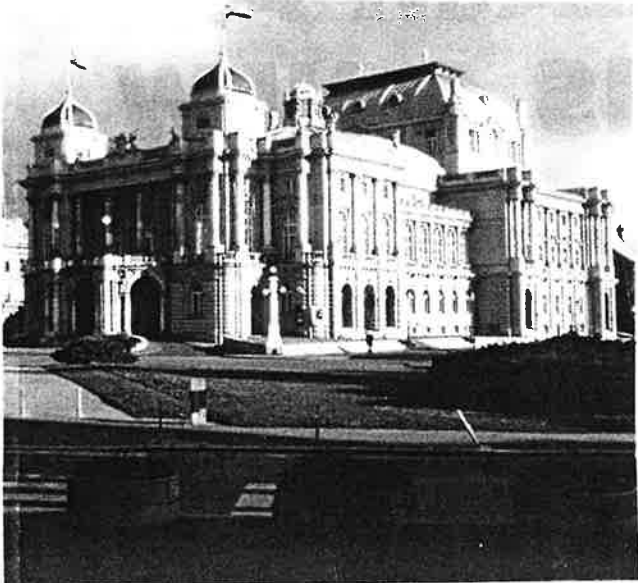
*Po njem tebe svijet poznaje živa,
Na njem ti se budućnost osniva.
Zato uvijek k njemu teži,
U njegovo jato hrli,
Oko njega mi se grli
I u čvrsto kolo veži,
Pa ti ne će vremeniti
Burni trijesi da naude;
Po jeziku dok te bude,
I glavom će tebe biti!*

*Junačkijem glasom u njem poje
Junak narod uspomene svoje.
Uz gusle se u njem ore
Kroz sve vijeke nama doli
Sve radosti i sve boli
Našeg svijeta - pjesni tvor
Utrnulih naših plama,
Osvjetlanih naših lica,
Sva je naša povjesnica
Velik samo zbor pjesama!*

*On ti svakoj tuzi i radosti,
On ti duše cijeloj nutarnjosti
Jedin pravi tumač biva.
U njem ti se žalost topi,
Da ti suza lice škropi,
U njem s čuvstva radostiv.
Tvoje srce vatrom gori,
U njem samo potpunoma
Ljubav milog tvoga doma
Jasno, krasno tebi zbori.*

*Ljubi, rode, jezik iznad svega,
U njem živi, umiri za njega!
Po njemu si sve što jesti:
Svoije tijelo, udo svijeta,
Bus posebnog svoga cvijeta,
U naroda silnoj smjesi.
Bez njega si bez imena,
Bez djedova, bez unuka,
U prošasti sjena puka,
U buduće niti sjena!*

*Svaka zvijezda svojim svijetlom sijeва
Svaka ptica svojim glasom spijeva,
Ti jezikom svojim zbori!
Slatkim glasom materinim
Odlikuj se među inim!
Bog bo mili s njim te stvori,
Njim da budeš svoj svojemu,
Njim da srcu odolijevaš,
Njim da plačeš i popijevaš,
I niim da se moliš Njemu!*

Zagreb, Croatian National Theatre

Vijesti na engleskom
News in English

by: S. L. Butković

President
Tudjman and
US Albright

ZAGREB - (NOVI LIST) - Commentary by Drazen Vukov Colic in *NOVI LIST* said that Tudjman and Albright needlessly stir up passions.

The meeting between President Tudjman and US Secretary of State Madeleine Albright could be described as a minor fender-bender on a large American highway, and not as an accident from which the Croatian government will be recovering for years to come.

Some are now taking great pleasure in additional psychoanalysis (“a clash of the Titans”), others are struck with panic (“Croatia has let another opportunity slip through its fingers”), others are proud (“President didn’t back down”), still others are disappointed (“the government isn’t willing to acknowledge the failure of its Bosnia policies”), while those who are best informed are trying to reveal why Croatian-American relations have hit another low instead of progressing to a new level.

Tudjman was acting more like himself than usual, and the same could be said of Albright, but both of them generally reiterated their stock phrases. Thus, it seems that the key to these new troubles should be sought in poor timing and excessive emphasis placed on the messages both Tudjman and Albright were trying to get accross.

Congratulations to Schroeder

ZAGREB (HINA) - Craoatian Prime Minister Zlatko Matesa forwarded a message of congratulations to the president of the German social democratic party, SPD, Gerhard

Schroeder, who won at Sunday’s elections in Germany, thus becoming the German Chancellor.

“I forward to you personally, the leaders and members of your party, sincere congratulations on behalf of myself and on behalf of the Croatian government and people,” Matesa said in his letter.

“Your election was the reflection of the will of the German people that they enter the new millennium with fresh new forces. I am convinced that under your leadership, Germany will continue to develop very good relations with the Republic of Croatia, and that it would continue to actively support its efforts to join Euro-Atlantic integration processes,” Matesa said.

TALKS WITH ROBERT GELBARD

WASHINGTON (HINA) - Croatian Foreign Minister Mate Granic held talks with the special US President’s envoy for the implementation of the Dayton Agreement, Robert Gelbard.

The talks in New York focused on the possibility of a permanent solution for the Prevlaka penninsula, which was also the subject of talks between Granic and US State Secretary Madeleine Albright.

Albright had pledged to provide help in reaching a permanent solution to the issue. Gelbard expressed hope that a solution to the issue would be reached soon.

Prevlaka is Croatia’s most-southern tip bordering with the Yugoslav Republic of Montenegro to which Yugoslavia has pretensions.

The issue of the border is not disputable for Croatia because Croatia was recognised within its borders, which was confirmed in UN resolutions concerning the monitoring mission on Prevlaka. It is only Yugoslav officials who speak about “the territorial dispute” which should “be solved through negotiations”. Croatia has mentioned on several occasions that the change of borders cannot be discussed but that, in the interest of security, it is ready to negotiate with Yugoslavia about permanent demilitarisation of the region on a reciprocal basis.

Elections in Bosnia

MOSTAR (HINA) - The September elections were essential to the position of Croats in Bosnia-Herzegovina, but also very important for “the events in the political life of Croats in Bosnia-Herzegovina,” said Ante Jelavic, president of the Croatian Democratic Union of Bosnia-Herzegovina (HDZ B/H), and the new Croat member of the joint Presidency of Bosnia-Herzegovina.

According to the information of the Organisation for the Security and Cooperation in Europe (OSCE), the HDZ would have six seats in the Parliament of Bosnia-Herzegovina, 27 seats in the Parliament of the Federation of Bosnia-Herzegovina, and one deputy in the National Assembly of “Republika Srpska”. “We have won a victory in a period very difficult for Croats in Bosnia-Herzegovina,” Jelavic said. He declared that 80% of Croat electorate had chosen to give their votes to the HDZ and himself as its candidate.

Croatian innovators at London Fair

ZAGREB (HINA) - Three Croatian innovators won gold medals at the Sixth International Innovation Fair, which took place in London from Sept. 24- 27.

The most successful Croatian Exhibitor at the London Fair was Kresimir Zic, who, besides winning gold, also received a special award from the Association of British Industrial Engineers. Zic’s innovation - a devise for measuring the consumption of electrical energy in marinas - attracted the attention of business people from England, Denmark and Germany.

Krunoslav Franjkovic’s innovation - road traffic lights for pedestrians and motorists - was presented in a BBC special, and the innovation of Goran Kladarin - a touch screen - was subjected to the interest of British Telecom.

The Zagreb Innovators Association, which had organised the participation of Croatian innovators, was awarded a silver medal for participation. Croatian innovators had won 3 out of the 10 gold medals awarded at the London Fair.

Strana 5

VIJESTI IZ DOMOVINE (16. do 28. rujna 1998)

16.9.98, ZAGREB, Predsjednik Republike dr. Tudman primio je u utorak u Predsjedničkim dvorima bivšu britansku premijerku, barunicu Margaret Thatcher, uručivši joj tom prigodom jedno od najviših hrvatskih odlikovanja, Velered kralja Dmitra Zvonimira s lenton i Danicom za “izrazit doprinos promicanju prijateljskih odnosa između Velike Britanije i Republike Hrvatske te iskazanu potporu uspostavi slobodne, i nezavisne, demokratske i suverene hrvatske države.” ZAGREB, Hrvatska je napravila neke ustupke BiH oko nadzora u budućoj slobodnoj zoni u Pločama i slobodnom prolazu do nje ali time nije ugrozila svoj suverenitet, rekao je u Zagrebu za Hinu hrvatski ministar gospodarstva Nenad Porges... Budućim sporazumom Hrvatska omogućuje BiH slobodan i nesmetan promet ljudi i roba do luke Ploče i korištenje slobodne zone u luci, dok BiH odobrava Hrvatskoj slobodan promet kroz Neum.

17. 9.98, ZAGREB, “Hrvatska je danas demokratska zemlja čije mjesto je u zajednici europskih država”, kazala je barunica Thatcher u svom predavanju pod nazivom “Sloboda s pravdom i sigurnosti: izazov 21. stoljeća”.....“Lako je razumijeti zašto zemlje poput Hrvatske ponekad osjećaju da ih se stavlja pod mikroskop u kojem se vide samo nedostaci, dok se drugdje ne sagledavaju veće sramote”.... Najveću prepreku u povratku izbjeglica predstavljaju bosanski Srbi koji bi trebali omogućiti povratak Muslimana i Hrvata, koje su protjerali, smatra barunica Thatcher.

ZAGREB, Glavni i odgovorni urednik tjednika za kulturu “Hrvatsko slovo” Dubravko Horvatić u srijedu je ponudio Sunakladničkom povjerenstvu tjednika ostavku na obnašanje svoje dužnosti.Razlog takvoj odluci glavnog i odgovornog urednika su “neprimjerene postavke” objavljene u uvodniku “Sionisti” u “Hrvatskome slovu” od 11. rujna.

18. 9.98,VUKOVAR / ILOK, “Oni koji su počinili znočine u Vukovaru moraju odgovarati”, istaknula je barunica M. Thatcher za posjeta Vukovarske-srijemskoj županiji..... Barunica Thatcher položila je vijenac, zapalila svijeću i poklonila se pred središnjim križem na Novome groblju.... Posjetila je i Ovčaru, podno križa zapalila svijeću i razgovarala s članovima obitelji stradalnika. ZAGREB, Pomoćnik ministra obnove i razvitka Lovre Pejković rekao je u četvrtak u Zagrebu da se u Podunavlje vratilo 21.349 sosba. “Iz hrvatskog Podunavlja u druge dijelove Hrvatske otišle su do 15. rujna 22,863 osobe.”

18. 9.98, ZAGREB, Predsjednik RH i Vrhovni zapovjednik Oružanih snaga, vrhovnik dr. Franjo Tudman uputio je u prigodi Dana Hrvatske Ratne Mornarice čestitke zapovjedniku i svim pripadnicima Hrvatske Ratne mornarice. ZAGREB, Hrvoje Šarinić primio je izaslanstvo Demokratskog saveza Vojvodine koje ga je izvijestilo o nezadovoljavajućem položaju Hrvata u Vojvodini i cijeloj Saveznoj Republici Jugoslaviji. ZAGREB, Gradske organizacije Liberalne stanke, Socijaldemokratske partije, HSS-a, Hrvatske narodne stranke i “još jedne stranke” s kojom su pregovori u završetku, dogovorile su zajedničku suradnju u Zagrebu, izvijestio je u petak predsjednik gradskoga LS-a Mladen Vilfan. ZAGREB, Izbori u BiH jednako su bili važni tamošnjim Hrvatima koliko i oni u 1990, Hrvatima u Hrvatskoj, ocijenio je u petak potpredsjednik HDZ-a Ivić Pašalić, “Hrvati su osjetili da će na izborima učvrstiti ili izgubiti suverenost.” .

19.9.98, ILOK, Predsjednik RH dr. Tudman u subotu je u Iloku pozvao na očuvanje jedinstva hrvatskoga naroda kao temelja na kojem je stvorena i na kojem se treba graditi budućnost hrvatskoga naroda. MOSTAR, Posebni američki izaslanik za Balkan, R. Gelbard izjavio je u subotu navečer u Mostaru kako SAD neće odustati sve dok ne ostvare svoj cilj “prosperitetnu i demokratsku BiH sa dva multietnička entiteta.”

20. 9.98, NEW YORK, Hrvatski ministar vanjskih poslova dr. Mate Granić doputovao je u nedjelju navečer u New York na 53. zasjedanje Opće Skupštine U.N.-a. Ministar Granić obratiti će se predstavnicima članica UN-a u ponedjeljak 28. rujna. STRASBOURG Izaslanstvo Vijeća Europe posjetit će Hrvatsku u studenome ove godine kako bi utvrdilo u kojoj mjeri Hrvatska poštuje opće i posebne obveze potpisane pri prijemu u Vijeće Europe.

21.9.98 BRUXELLES, Hrvatska je zadovoljna sastankom procesa Royaumont, a posebno prijedlogom izgradnji autoceste duž jadranske obale, rekao je u Bruxellesu predsjednik Odbora za vanjsku politiku Hrv. državnog sabora Žarko Domljan. ZAGREB, HSP pozvala je u ponedjeljak

Strana 6

potpredsjednika Vlade i šefa diplomacije dr. Matu Granića da na ovoj planetarnoj sjednici pokrene raspravu o suradnji Hrvatske s Muđunarodnim sudom za ratne zločine u Haagu, te “donese odluke u interesu dostojanstva Hrvatske kao i hrv. zatočenika u tom sudu.” HSP u otvorenom pismu Graniću ocjenjuje da je obveza Hrvatske na suradnju sa Sudom donesena pod pritiskom međunarodne zajednice, prijetnjama gospodarskim i političkim sankcijama kao i raznim oblicima izolacije naše zemlje.

22. 9.98, NEW YORK, Ministar Granić razgovarao u New Yorku s Živadinom Jovanovićem. Ograničivši se na karakterizaciju polusatnog razgovora kao korisnog, dvojica ministara nisu se željeli izjašnjavati o detaljima. ZAGREB, Predsjedništvo Gaminer Initiative - asocijacije časničkih i pričuvnih udruga Srednje Europe održat će svoj radni sastanak u nedjelju 27. rujna u Zagrebu. Sastanak će okupiti visoke i utjecajne časnike i pričuvnike oružanih snaga Austrije, Češke, Mađarske, Njemačke, Poljske, Slovačke, Slovenije, Švicarske, i Hrvatske. ZAGREB, Odluka o plaći Predsjednika RH koju je Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora donio na izvanrednoj sjednici u srpnju pravno je nepostojeća. To je da današnjoj sjednici utvrdio Odbor za zakonodavstvo Zastupničkog doma. LJUBLJANA, Nepoznate su osobe u ponedjeljak u blizina naselja Brezovica zamijenili tablu koja upozorava na blizinu granice i postavili novu s natpisom Brezovica - Žumberačka.

23.9.98, NEW YORK, Ministar Granić sastao se u srijedu s nekoliko europskim ministara vanjskih poslova, nizozemskim, danskim, češkim, španjolskim portugalskim, i novozelandskim, ZAGREB, U svezi napisa u pojedinim javnim glasilima o smjenama više generala Hrv. vojske i visokih dužnosnika Ministarstva Obrane te ministra unutarnjih poslova, Ured Predsjednika RH danas je opovrgnuo takve vijesti. Riječ je “o lažnim i zlonamjernim vijestima o smjenama generala koji su upućeni u Ratnu školu “Ban Jelačić”, kao i vijesti o smjenama pojedinih visokih dužnosnika Min. Obrane RH, te najave o uvođenju posebnog nadzora poslovanja MORH-a od strane Ministarstva financija. ZAGREB, Nijedan general nije smijenjen, kaže Hebrang komentirajući novinske napise o tijeku reorganizacije Ministarstva obrane. MOSTAR/ VITEZ, Skupina istražitelja Međunarodnog suda za ratne zločine danas je obavila višesatnu premetačinu u zgradi bivšega Ministarstva obrane (HVO) u zapadnome Mostaru. DEN HAAG Članovi Ureda tužitelja Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije na nekoliko mjesta u Širokom birjegu, Mostaru, i Vitezu prikupljaju dokumente vezane za sudanja i istrage koje su u toku, priopćeno je u Den Haagu. NEW YORK, State Department je u srijedu istaknuo da će Washington pobjednike na proteklim izborima u Bosni ocjenjivati prema njihovim djelima, a ne prema njihovom predizbornom programu. NEW YORK, Rusija će podržati UN reziluciju o Kosovu stoga što ona izričito ne odobrava vojnu intervenciju. BEOGRAD, Skupština glavnog grada SRJ Beograda usvojila je danas Deklaraciju o Kosovu u kojoj se podržava “akcija snaga državne obrane protiv velikoalbanskog nacizma i terorizma” u toj pokrajini. PRIŠTINA, Srb. predsjednik M. Milutinović je tijekom posjeta Prištini poručio da će se Srbija braniti u slučaju intervencije snaga NATO-a

24.9.98 NEW YORK, UN traži od Miloševića prekid vojnih akcija na Kocovu....”Obvezujuća rezolucija, koja se temelji na 7. poglavlju Povelje UN-a, upozorava da će, ako ne dođe do poštivanja njezinih zahtjeva, Vijeće razmotriti “daljnje akcije i dodatne mjere kako be se zadržao ili obnovio mir i stabilnost na Kosovu.”.....BEOGRAD, Srpski pokret obnove je u priopćenju ocijenio Rezoluciju Vijeća sigurnosti “nedosljednom i zbunjujućum”, Predsjednik Dem. stranke Zoran Đindić očitovao se protiv strane vojne intervencije. i ocijenio da bi ona samo produbila krizu, Nova demokracija iskazala je pozitivno stajalište prema Rezoluciji - što prije prihvatiti sve prijedloge iz Rezolucije i ne treba sumnjati u dobronamjernost rješenja demokratskog svijeta.

25.9/98 PARIZ, Centar Simon Weisenthala sa sjedištem u Parizu zatražio je u petak od Pape Ivana Pavla II. da odogodi beatifikaciju zagrebačkog nadbiskupa u razdoblju Drugog svjetskog rata Alojzija Stepinca.

Nastavak na 12. strani.

VAŠE ZDRAVLJE.....

LET US TELL YOU A BIT ABOUT REIKI

Reiki is one of the fastest growing therapies in the North America. The number of Reiki Masters in Toronto (the third and the highest level of training) were tripled in the last year, as well as the number of people with activated first degree who are practicing Reiki on friends and family members.

The word Reiki describes both energy and gentle healing technique. According to the tradition the practice originated around 3000 B.C. preserved in Tibetans Sutras. Around 1880 a Japanese theologian Dr.Mikao Usui began searching, went into isolation for several weeks hoping to reach enlightenment and understanding of Universal Mystical Force. He achieved his goal, began to treat others with his system, and finally passed his knowledge to Dr Hayashi who had a Reiki Clinic in Tokyo. The knowledge is passed further to Mrs. Hayao Takata in 1938 who, by 1980, initiated 22 students as full Reiki Masters. Since then, the ancient knowledge has been spread around the world.

The major difference between Reiki and other healing practice is in belief that energy is coming through, not from the practitioner. In that way practitioner cannot be drained or harmed, and he or she can easily replenish energy when is needed. The other major assumption about Reiki are that Reiki may be applied to both medical and psychological conditions, that energy has a source which can be contacted and that everyone can be easily taught how to utilize that energy. If energy is universal and easily accessible, why will you need somebody else to teach you? Because this “Teaching” is not of the kind that we used to in our school studies.

First Degree of Reiki is actually activation, not study. There is no gradual process of learning how to approach energy. Energy is there all the time and student receives only attunement presented through use of ritual and symbols. Many people have found attunement, as a very deep and moving experience in their life, and it could be both- very calm or very exciting.

Second Degree provides the student with extra-refinement of the energy and greater power for the personal growth. The Second Degree is not better than first, it is just different.

The third or Masters Degree represents a very strong connection to the tradition of Reiki Masters. The student should be evaluated by the teacher to make sure he or she will be a positive addition to the lineage of Reiki Masters. Responsibility and sense of history are guiding principles of the Third Degree.

Reiki can be used to treat a variety of medical conditions, and it is particularly good for reducing pain and stress, strengthening the body and increasing vitality. Reiki is not contraindicated with other treatments. The average Reiki treatment lasts one hour. The practitioner’s hands are placed very gently on the client. There are twelve positions and five minutes spend on each. For special needs the positions and time may be varied considerably. The client remains fully clothed at all times, although glasses, shoes, belt, watch and hearings are suggested to be taken off. There is no pressure of manipulation of the body. The soft music may be played, although some people prefer peaceful silence. The treatment should be repeated several times as any other treatment or any other therapy for that matter (even when we are taking antibiotics it is expected to take several in order to gain a benefit).

Reiki can be also used as a distant healing therapy. The very personal exemplar I have is an experiment that I did with my mother several months ago.

Every Easter my mom has something like a “Big Clean-Everything Project” when all furniture is moved, all windows and carpets cleaned thoroughly, and all blinds and draperies taken off to be washed, ironed and returned. My mom is a young women, 55, and this task was not a problem since my father is also helping with more difficult chores. But

for some reason, this year when she was taking curtains off, she slipped off the kitchen table and fell down on her back. She collected herself quickly (you cannot admit that you were hurt), but then for days she felt a strong and deep pain around her ribs and spine. She went to see a doctor, and did an X-Ray. Thanks God, nothing was broken, but even with painkillers she felt that she is not quite “herself” for days and that sense of fear and uneasiness (It may happen again!) was not living her for awhile.

While we were speaking over the phone, I suggested her that I can try to give her a distant Reiki. When distant Reiki is performed, it should be done for three days in the row, at about the same time and the receiver must be available and aware of treatment. We agreed that we would do it Friday, Saturday and Sunday for 15 minutes at 5.30 local time or 11.30 in Croatia.

Next Friday was not very successful. My telephone was ringing all the time (forget to switch it off), and then, when I was finally able to concentrate on my task, 15 minutes are gone. On Saturday, I was prepared better. I started to think about a treatment during the day, and then intensively about half an hour before actual treatment. When 5.30 came I was attuned completely starting to send a good, vibrant, healing energy all over the ocean. I had a wonderful feeling of accomplishment and warmth, and I knew it worked this time.

On Sunday, identical procedure was repeated. Several times during the week in various times I repeated it as well although my mom was probably busy with other things or sleeping.

In the letter I received two weeks ago, she said that she felt not able to connect to me on Friday (no wonder), but she had amazing feeling that I am in the room on two other days. She felt like I am there talking to her, and my presence helping her to overcome the fear. I am not saying that my mom was miraculously healed at those three days, but the whole procedure helped her to understand that she is not alone. With the help of your children, friends and Higher Power you can overcome any obstacles and restore happiness regardless of change in outer circumstances.

Even if you do not have a Reiki degree, you can help your loved ones that are at the distance to have more productive life. Everything you have to do is to visualize them having a satisfying daily life, solving their problems, being more content and convinced that they have strength and self-assurance to cope with the life challenges. It could be only five minutes before you go to sleep, or in your Morning Prayer, or simple intention during the day to send a good vibration toward them. That is Reiki available to everyone, Reiki in daily practice.

Why not to try immediately and bring the light in the lives of less fortunate? As you are helping them, you also feel better, because in the Universe everything is connected. As you feel better, they and other people feel better because of your positive influence. That is one of the very powerful ways in which we can create a better world for us and our children.

Eliana Trinaistic je rođena u Rijeci, od 1990 profesor je Hrvatskog jezika i književnosti i trenutno živi i radi u Torontu (High Park Area) kao Shiatsu Therapist, Reiki practitioner i Rebirther. Za dodatni info molimo vas zovite: 416/761-0135 (Toronto location), 416/876-0896 (Mississauga location) ili e-mail:estrin@pathcom.com

**HRVATSKA ISKRA...
VAŠE ZADOVOLJSTVO**

PROŠETAJMO SLAVONIJOM..

ŠUME, NJIVE I KOBILE MENE SU ZAROBILE...

Neku večer čitao sam ponovo Josipa Kozarca, njegovu "Slavon-sku šumu". Pomislio sam: a što je nakon stoljeća ostalo od tog svijeta za koji-šumar-književnik reče:"Tko je jedamput bio u toj našoj drevnoj šumi, s onim divnim stabarjem, uspravnim, čistim i visokim, kao da je saliveno, taj je nikada ne može zaboraviti." Hajde, rekoh sebi, pogledati što zapravo ostade od tog starog Kozarčeva svijeta. Vrbanjske šume nalikuju na lugarski šešir spuštena oboda, stari, ali nezakičen čuperkom veprove dlake.

U ovaj ravničarski pejsaž prodorno duge zbunjeno meke Posavine dolazi samo onaj tko se naputovao svijetom: morem i planinama, krajevima s lijepim pogledom. Uživajući u dosadi, najvećoj strasti ovih stanovnika, ovaj kraj kao pregoren pijanac, polako otkriva dušu.

U Vrbanji i Spačvi još uvijek možeš piti s lugarima, jesti čobanac kuhan u šumi u kotlu, slušati tvrdi štektaž pasa i uživati u mekom riku nizinskoga jelena.

A davno, u prethistorijsko doba, cijelo je ovo područje bilo pokriveno gustom prašumom, po kojoj je lutala brojna fauna. Bilo je tu prekobrojnih jelena, srna, divljih svinja, vukova, lisica, kuna, tvorova, risova, dabrova i dr. Po barama, potocima i rijekama uz mnoštvo ribe bilo je i vidri i ptica močvarica. Životni uvjeti bili su dakle povoljni, a čovjek je dosta rano zašao u ovaj kraj i izmijenio ga.

Više se ne može ova zemlja zvati glandifera (žima), jer živimo u industrijaliziranom umjetnom svijetu, u kojem tehnika prevladava, a krajolik i šuma čini samo pozadinu i okvir toj slici. Živi se u jednom tehniziranom svijetu, a to je ozbiljno opterećenje za odnose između čovjeka i okoline, tj. čovjeka i šume.

Temperatura raste. Ledenjaci se otapaju, razina je oceana porasla, nad Zemljom se nadvisio plašt ugljičnog dioksida. No, spas ipak postoji. Predlažem, počnimo sa sadnjom drveća.

"Umiranje šuma", taj hladni izraz koji se istinski uvukao u naš okoliš objedinjuje slijedeće pretpostavke: klasične imisije, kisele kiše, daljinski transport zagađivača, suše, monokulture drveća, iscrpljenost tla, mikroorganizme te parazite lisne površine.

Imajući na umu da ni jedna generacija nema moralno pravo da do kraja iscrpljuje šumsko bogatstvo svoje zemlje, predlažem da šumu, gdje god je to moguće priridiramo, obnavljamo i čuvamo.

U biotske preventivne mjere ubraja se provođenje svih uzgojnih mjera, kao i izbor određenih vrsta drveća, i njihove provenijencije, te neprekidna kontrola šuma. U okviru sprečavanja šteta ubraja se i uzgoj korisnih životinja od kojih su u prvom redu poznate ptice i mravi. Treba koristiti energente sa smanjenom količinom sumpora i stvarati koncept za izmjenu i prestanak rada svih starih postrojenja koja ne drža korak s graničnim vrijednostima emisija nečistoća koje šalju u atmosferu. Hitnost stvari tjera na uspostavljanje mreže za emisije i imisije uz obaveznu kontrolu na temelju zakona i propisa. Znači da su mjere za održavanje šuma ne samo ovisne o korisnicima postojećih goriva, nego i od ljudi politički odgovornih. U ozbiljnost ove problematike zadire jedna indijanska poslovice koja glasi:

"Kad posljednje stablo padne, posljednja kad bude ulovljena riba i kad posljednja bude zatrovana rijeka, spoznat ćeš, da se novac ne može jesti."

Tomislav Užarević
"TENA",
Glasilo MZ Vrbanja
8.12. 1990, str.3

Marko Landekić - Udvin

ZAVIČAJNI SAN

Zavičajni san je budan - polusan o rodnom kraju, (koga često sanja svatko, tko nije u zavičaju).

To je: tuga što se voli, nezaborav njeznog tkanja;
to je: ljubav što se krije, što dušom k'o bol odzvanja;
to su: dani što se pamte, (povratak se njihov čeka);
to je: žudnja zbog koje se kući vraća izdaleka . . .

Zavičajni san su ptice što u njemu pjevuckaju:

ZAVIČAJNI SAN JE: BUDAN - POLUSAN O RODNOM KRAJU.

Zavičajni san je, katkad, rodnog kraja poslastica:

stari kulen, šljivovica, svježi čvarci, gibanica;
vruće krofne, listarići, doboš-torta, kobasica;
orah-štrudla, makovača, pekmezara, mušakconi;
šunka, sarma, prasetina, podvarak, reš-medaljoni;
»filovani« palačinci, »špikovana« pečenica

i »dinstane« gljive s brijesta, (koje rasti ne prestaju)

ZAVIČAJNI SAN JE: BUDAN - POLUSAN O RODNOM KRAJU.

Zavičajni san je i sve - čega nema, što se žudi:

svježe voće i povrće, (zdrava hrana, zdravih ljudi);
med, sir, ren i krompirača, (bundeca sa bijelom korom);
kukuruzi pečenjaci, breskve, dinje, lubenice;
zimske kruške iz tursije, »dunst«, dunje iz zemunice
i proljetna nožna šetnja s djevojkom u zagrljaju;

ZAVIČAJNI SAN JE: BUDAN - POLUSAN O RODNOM KRAJU.

Zavičajni san je: CVIJEĆE, ŠTO MIRIŠE POSLIJE KIŠE,
PJEV PIJETLOVA, TAMBURAŠI ŠTO PJEVAJU O SVOM KRAJU
I SVE: ŠTO JE NEKAD BILO, ALI NEĆE NIKAD VIŠE -
ZAVIČAJNI SAN JE: BUDAN - POLUSAN O RODNOM KRAJU.

Proglašen blaženikom

Kardinal

STEPINAC

Sjaj i slava mučeničke Hrvatske. Sveti Otac Papa će 3. listopada u Mariji Bistrici proglasiti blaženim kardinala Alojzija Stepinca.

Za nekoliko dana kardinal Alojzije Stepinac će se pridružiti najštovanijim osobama Katoličke Crkve, kada ga Papa Ivan Paul II proglasi blaženim u Mariji Bistrici. Njegovo proglašenje blaženim je povjesni događaj u modernim vremenima, iako je Stepinac već postao pažnja cijelog svijeta pred 50 godina, za vrijeme sramotnog komunističkog suđenja u Zagrebu 1946. godine.

Za vrijeme najtežih dana u njegovom životu, Stepinac je dobio potporu, pored Katoličke Crkve, i najvećeg dijela svijeta kao branitelj slobode. Posljedice Stepinčevog hapšenja i suđenja u 1946. godini po bivšim "jugoslavenskim" komunističkim vlastima, bile su izravne rasprave i oštre osude. Činjenične rasprave su se vodile u Britanskom Parlamentu, a osobito oštre reakcije su došle od europskih intelektualaca, pisaca, Katoličkih biskupa, župnika i drugih. Winston Churchill je rekao u Britanskom Parlamentu na 1.studenog 1946. godine, da okolnosti Stepinčevog suđenja i osude je uzrokovalo dalekosežnu tugu i žalost.

U svojoj knjizi "Razmišljam o Alojziju Stepincu" Bonaventura Duda kaže slijedeće:

"Dana 3. Listopada ove, 1998., godine na Mariji Bistrici Sveti otac papa uvrštava u kanon blaženika Crkve Božje zagrebačkoga nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca.

Što znači taj čin beatifikacije, kao i buduća kanonizacija? Kratko rečeno: Crkva je prosudila da se Alojzije Stepinac odlikovao nastojanjem oko kršćanske svetosti koju je dosegao u herojskom stupnju. A svetost, najjednostavnije rečeno: to je postojana ljubav prema Bogu i bližnjemu u svim, pa i najtežim životnim situacijama. Tu ljubav, postojanu i stalno rastuću, dakako treba dokazati na vrlo ponornom i strogom sudištu Crkve. Redovito je, i prije pravorijeka najvišega autoriteta Crkve, prepoznaje i Božji narod. O toj, smijemo reći, prethodnoj beatifikaciji svjedoči Stepinčev grob koji je od prvog dana ukopa, u subotu 13. Veljače 1960., stalna meta najrazličitijih poštovalaca i pobožnika koji su se utjecali i utječu se u blaženikov zagovor."

Nadalje Bonaventura Duda kaže: ".....Beatifikacija u Mariji Bistrici 3. Listopada ove godine nije završni čin, nego sada tek počinje ono što se zove *nasljedovanje svetih*. Nijedan svetac nije nečija *kopija*, nego je svojevrsan *odraz* Isusove svetosti. Stoga nam se istom sada još jače nameće dužnost da upoznamo Stepinčev život i njegov put svetosti, kako bismo i mi - svaki u svojem životnom ambijentu - *ostvarili odraz Isusove svetosti*, koja je uvijek *Božji dar i naš ljudski mar*. "

Kardinal Alojzije Stepinac bio je optuživan da je surađivao sa rasistima itd. Zapravo njegov rad za vrijeme II. Svjetskog rata bio je nastojanju da u onom ratnom metežu pomogne onima u bijedi ili onima koji su pali u političku nemilost.

Bonaventura Duda kaže dalje: " U sadašnjoj svijesti mnogih Hrvata, pa i svjesnijih vjernika, nadbiskup Stepinac je zapamćen osobito kao borac protiv komunizma i kao zastupnik temeljnih prava Hrvata na vlastitu državu, itd. No, Stepinac je nadasve - u najizvornijem izdanju svoje osobnosti: od Boga postavljeni i poslani pastir Crkve zagrebačke, a po tome i učitelj vjere u svojoj zagrebačkoj nadbiskupiji, a danas možemo reći i učitelj vjere hrvatskoga katoličanstva".

I prije Povelje Ujedinjenih Naroda od 10.prosinca 1948. U San Francisku, Alojzije Stepinac se istakao kao pobornik temeljnog čovjekova dostojanstva i sveopćih čovjekovih prava.

Kardinal Franjo Kuharić podsjeća nas na Stepinčevo hrabro zauzimanje za vrijeme rata: "Uživljen u takvo vrijeme i u takvu nesreću svijeta, nadbiskup Stepinac doziva gotovo u svim svojim propovijedima u svijest svojih slušatelja dostojanstvo svake ljudske osobe, ali u svjetlu Božje objave. Zbog toga će ga povijest Crkve upisati u bit najhrabrijih biskupa Europe onoga tragičnoga vremena. Osudio je hrabro i bez straha svaku zabludu i svaku mržnju: rasnu, klasnu, nacionalnu, vjersku, političku." ■

Slavko Butković

“HRVATSKI I SRPSKI NA SVEUČILIŠTU U TORONTU ODVOJENI ZA UVIJEK”, kaže prof. Jasna Šego

Čini se da smo konačno uspjeli! Standardni hrvatski jezik na Sveučilištu u Torontu danas predaje lektor iz Hrvatske, prof. Jasna Šego. Studentima se nudi Početni i Srednji hrvatski, a vrata su širom otvorena za pune hrvatske studije, naravno, bude li interesa i podrške naše hrvatske zajednice.

U ovom trenutku nije lako ne sjetiti se povijesti borbe za hrvatski, koja seže više desetljeća unatrag. Uza sva nastojanja Hrvata Toronta i okolice Sveučilište u Torontu inzistiralo je u povijesti na hrvatsko-srpskom ili srpsko-hrvatskom jeziku. Nisu pomogle ni peticije studenata ni intervencije društava hrvatskih intelektualaca (Društva hrvatskih intelektualaca i poslovnih ljudi, te Almae Matris ili AMCA-e, Društva bivših studenata hrvatskih sveučilista). Pozicije Sveučilišta donekle su omekšane osamostaljenjem Hrvatske, te konačno, prije dvije godine krizom izazvanom malim interesom za taj srpsko-hrvatski "jezik". Prijetilo je ukinuće katedre za srpsko-hrvatski ako se ne poveća broj upisanih studenata. Šef Katedre prof. Ralph Bogert i Daša Drndić, tadašnja lektorica zatražili su pomoć hrvatske zajednice u Torontu. Odazvali su se AMCA i Kanadsko-hrvatski Kongres za Toronto i okolicu. Pomogla je i Dr. Marica Čunčić, tada već u Zagrebu.

Nakon poduljih pregovora odlučeno je da se dovede lektor hrvatskog jezika iz Zagreba, a Kongres se obvezao da će pokriti troškove puta i boravka. Potpisan je trogodišnji ugovor između Odjela za slavistiku Sveučilišta u Torontu, instituta za hrvatski jezik u Zagrebu i Kanadsko-hrvatskog Kongresa za Toronto i okolicu. Po tom govoru (koji svaka strana može prekinuti nakon prve ili druge godine), lektor predaje Početni hrvatski, dok je Srednji "jezik" još uvijek zajednički srpsko-hrvatsko-bosanski, a predaje ga šef Katedre prof. Bogert.

Budući da je Početni hrvatski prošle godine ponuđen jako kasno, prijavilo se samo 5 studenata. Međutim, to nije obeshrabrilo prof. Jasnu Šego i ona je uz akademski i pedagoški rad sa studentima održala nekoliko predavanja (Povijesne osnove hrvatskog jezika, te Pjesnikov pakao i raj o Tinu Ujeviću), koncert i recitacije studenata, te tečaj za učitelje hrvatskog jezika na srednjim školama u Torontu i okolici.

Prošlog proljeća sva tri potpisnika Ugovora odlučili su produžiti suradnju za još jednu godinu.

Profesor Bogert je ove godine uzeo sabatikal (slobodnu studijsku godinu) i umjesto njega je Srednji jezik trebala predavati prof. Jasna Šego i u Torontu i na Erindaleu. Erindale je brzo otpao zbog malog broja upisanih studenata, ali u Torontu je došlo do male drame, jer se od Jasne Šego očekivalo da će predavati srpsko-hrvatski ili nešto slično, što bi bilo prihvatljivo i za studente srpskog, odnosno bosanskog jezika. Jasna je to odbila i pristala da predaje samo hrvatski, jer za srpski nije kvalificirana. Pokušaj predavanja hrvatskog i za Srbe i "Bosance" nije uspio, pa je predmet podijeljen na hrvatski i srpski. Srpski će predavati drugi lektor.

Po riječima Jasne Šego hrvatski i srpski su na Sveučilištu u Torontu "odvojeni za uvijek" i na svim nivoima.

Ove je godine na Početnom i Srednjem hrvatskom oko 20 studenata, a moglo ih je biti i više da se unaprijed znalo da će i Srednji hrvatski biti odvojen od srpskog.

Sada nam preostaje da sredimo financiranje ovih predmeta dok ih ne preuzme administracija Sveučilišta. Ako bude interesa moći će se uvesti i Napredni hrvatski, hrvatska književnost i drugi predmeti. Vrijedno je spomenuti da je prof. Šego prošlog ljeta izradila opsežna skripta (300 stranica) za Srednji hrvatski.

Ovogodišnja novčana obveza Kanadsko-hrvatskog kongresa i društava-članova iznosi oko \$25,000, a pokriva plaću prof. Šego, stan, hranu, zdravstveno osiguranje te troškove puta. To je zaista vrlo skromno za ono što dobivamo i duboko vjerujemo da će to naša zajednica skupiti bez problema. Za sve doprinose, naravno, dobiva se potvrda za porez, a čekovi se mogu napisati ili na Sveučilište u Torontu s napomenom: za hrvatski jezik ili na Canadian Friends of the University of Zagreb (to je dobrotvorna grana Almae Matris) i poslati na adresu Kongresa ili Almae Matris. Napominjem, da su financijske obveze privremene; nakon što se hrvatski jezik uspostavi i za njega studenti pokazuju dobar interes (petnaestak studenata po predmetu) Sveučilište će preuzeti financiranje prema riječima šefa Odjela za Slavistiku prof. Kena Lantza.

Ivan Hrvoić, član Odbora za školstvo
Kanadsko-hrvatski Kongres za Toronto i okolicu

NOVI TURISTIČKI VODIČ HRVATSKE

U izdanju Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža" i Masmedije iz Zagreba dobili smo najkompletniju i stručno najbolju publikaciju namjenjenu turistima, ali i ostalima koji žele znati više o našoj zemlji. Ovih se dana u knjižarama i turističkim agencijama pojavila jedna vrlo korisna i nadasve izuzetno dobro pripremljena publikacija: "Hrvatska - turistički vodič".

Već sama imena izdavača - Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" i Masmedia iz Zagreba - dovoljno su jamstvo za kvalitetan pristup ovom izdavačkom pothvatu. Naime, Leksikografski zavod je još 1965. izdao sličnu publikaciju (tada samo za područje Jadrana), koja je sve do ovog novog izdanja nosila primat u literaturi toga žanra.

Zapravo, u turističkoj literaturi postoji zaista jedno šarenilo u načinu prezentiranja određenih mjesta i strukture ponude. Izdavači naprosto boluju od senzacionalizma pa opisivanje "povijesne" istine i lokaliteta vrvi od superlativa, koji vrlo često od realnih činjenica prelaze u zonu vrlo dubiozne realnosti.

Ovo izdanje pisano je strogim leksikografskim načinom koji isključuje svaku imaginaciju ili improvizaciju, a u opisu povijesti pojedinog mjesta, kao i opisima kraja, pejzaža, spome-nika i arhitekture realno su prikazana zbivanja i stvarno stanje.

Vodič obuhvaća čitav prostor Hrvatske, dakle primorski i kontinentalni dio, a prikazana su sva mjesta koja imaju turističko i kulturno - povijesno značenje: od ljetovališta na moru do planinskih destinacija, od gradova do manjih izletišta. Obuhvaćene su sve gradine i svi arheološki lokaliteti. Tako će zadovoljštinu naći i onaj koji se zanima za nacionalne parkove, za prirodne rezervate, za dvorce, za lječilišta, za iole značajan urbani lokalitet, za specifičnu floru ili za staništa raritetne i zaštićene faune. Posebna je pažnja posvećena svim onim sadržajima koji obogaćuju boravak turista na određenim područjima (izletišta, lovišta, marine, športski i rekreacijski sadržaji, festivali i značajne priredbe, gastronomska ponuda i slično).

Turistički vodič Hrvatske na 584 stranica opisuje oko 1.200 mjesta i manjih lokaliteta, ilustriran je s 1.340 slika, panorama mjesta, detalja povijesnih spomenika, crteža grbova, karata i reprodukcija umjetničkih djela. U uvodu je vrlo koncizno prikazano sve ono što bi turist trebao znati o našoj zemlji: kratak pregled hrvatske povijesti, umjetnost na tlu Hrvatske, mogućnost dolaska i glavne prometnice unutar zemlje. Zatim se govori o zaštićenoj prirodnoj baštini, opisuju se narodni običaji i folklor, a posebno se tretira i gastronomija.

U ovom vodiču se daje i pregled čitave strukture u funkciji turizma: hoteli, kampovi, lučke kapetanije, turističke lučice marine, zračne luke, diplomatsko - konzularna predstavništva i slično. Dakle, uza sve najbolje ocjene za ovo za turizam, ali i uopće, korisno izdanje, vrijedno je napomenuti kako bi bilo vrlo uputno kada bi sastavljači regionalnih i lokalnih publikacija prihvatili takav način geografske, povijesne i kulturno - spomeničke prezentacije.

Silvio Kosier, Novi list, 14. rujna 1998., str. 18. (HIC Vijesti)

Donji Miholjac (1905–1914):

MOLITVA

O Bože, koji dade nam u baštinu
Najsladu zemlju i more najgorčije,
Daj nam i milost, sved da mogli budemo
Tu masnu grudu orati,
Taj mermer kamen lomiti,
Tim sinjem morem ploviti.

Duboko neka režu naši plugovi,
Visoko nek se dignu naši batovi;
Al naša vesla, i sidra, i jarboli
Nek pljuskaju sve valove!
Nek stružu svim dubinama!
Nek strše nad svim morima!

O Bože, daj nam ljutih suza potoke,
Da more naše postane još gorčije
Za tuđa usta. - Pa ćemo te slaviti,
U tuđe dane šuštanjem
Pješčanih žala, pušinskih
Oluja divljim pjesmama.

Vladimir Nazor

POREČ I TROGIR NOVI DRAGULJI U KRUNI SVJETSKE KULTURNE BAŠTINE

ZAGREB, 9. rujna - U UNESOovim brošurama i atlasima svjetske baštine od sada će biti uvršten i Episkopalni kompleks Eufrazijeve bazilike u Poreču te stara jezgra grada Trogira. Naime, ti su hrvatski graditeljski spomenici prošlogodišnjom odlukom uvršteni u UNESCOov registar svjetske baštine, za što su im ove godine; uz prigodne svečanosti, uručene i Povelje: ljetos Trogiru, a ovih dana Poreču. Proširivši listu hrvatske svjetske baštine, ti su se spomenički kompleksi našli uz već prije; u UNESCOovu listu upisane komplekse povijesne jezgre Dubrovnika i Splita s Dioklecijanovom palačom, kao spomenicima kulturne baštine, te Plitvička jezera kao spomenik prirodne baštine.

Porečki episkopalni kompleks

Svjetsko značenje biskupskog kompleksa Eufrazijeve bazilike u Poreču je u njegovoj unikatnosti. Nekoć spominjan kao najsačuvanija starokršćanska katedrala, danas je pouzdano jedini sačuvani ranokršćanski episkopalni kompleks u svijetu, koji uz baziliku uključuje atrij, krstionicu, memorijalnu kapelu i biskupsku palaču (prije konsignatorij).

Trogirski episkopalni kompleks

Porečki episkopalni kompleks u nepromijenjenoj je funkciji već 1400 godina. Kontinuitet postojanja crkve u neizmijenjenu obliku kroz cijeli srednji i novi vijek, tijekom kojih su srušene slične u Rimu i Raveni, svrstao je kompleks Eufrazijeve bazilike u red svjetske baštine. No, osim što je predstavlja izrazito rijedak primjerak kulturne baštine, te je najkarakterističniji predstavnik u toj kategoriji spomenika; taj je kompleks imao i značajan utjecaj na dalji razvoj arhitekture. I kao takav zavrijedio je biti dijelom ne samo hrvatske, već i svjetske baštine.

Trogirski episkopalni kompleks

I Trogir je zaštićen kao znameniti primjer urbanoga kontinuiteta - od helenističkog razdoblja do baroka. Stara gradska jezgra Trogira uvrštena je kao svjetski raritetna, jer njezina stoljetna slojevitost i danas funkcionira, iako je ugrožena, kao urbana cjelina. Trogir je zadržao visokokvalitetan spomenički karakter u gotovo svim epohama. U njemu je muzej najistaknutije skulpture, a u arhitektonskom sloju možda je najjasnija renesansa koja je do nas stigla u netaknutom obliku. Trogir je ogledni primjer graditeljskog ansambla koji se dograđivao na visokoj umjetničkoj razini i kao takav se uspio zadržati kroz stoljeća. Ne manje važni su i njegovi pojedinačni spomenici, među kojima posebno mjesto zauzima Katedrala, portal koje potpisuje veliki majstor Radovan, nositelj novoga gotičkoga skulpturalnog oblikovanja.

Palača u Poreču

Dioklecijanova palača ključni je, pak, objekt za poznavanje kasnoantičke dvorske arhitekture i najbolje je sačuvana cjelina toga graditeljstva u svijetu. A splitska povijesna jezgra, dakle Palača sa srednjovjekovnim proširenjima zapadno od nje, grad je u neprekinutom trajanju od antike do danas s istaknutim spomenicima svih povijesnih razdoblja. Iznimnost je grada uklopljenog u Palaču pažljivo dograđivanje na antičkom rasteru, na kojem su podignuti značajni nacionalni spomenici: ranosrednjovjekovne crkvice, pleterna ornamentika i skulptura karakteristična za starohrvatsku umjetnost, romanički zvonici i druge kasnije značajne gradnje. Primjer je to rasta grada koji nije zbog toga uništio zatečeno nasljeđe.

Porečki episkopalni kompleks

Urbanistička i arhitektonska cjelina Dubrovnika sačuvala je osnovne elemente srednjovjekovne strukture utvrđenoga grada: obrambene zidine ojačane kulama. koje su dostojan reprezentant

Strana 16

fortifikacijske arhitekture od 13. do 17. stoljeća, karakterističan raspored ulica i trgova, reprezentativne sakralne i profane građevine i zbijeno mnoštvo stambenih objekata.

Dubrovnik

Upravo stoga povijesna jezgra Dubrovnika jedinstvena je tvorevina srednjovjekovnog urbanizma i arhitekture oplemenjena objektima iz kasnijih razdoblja koji su skladno uklopljeni u cjelinu najviše spomeničke vrijednosti.

Dubrovnik

Plitvička jezera su najpoznatiji, a i jedan je od najljepših nacionalnih parkova ne samo u Hrvatskoj već i u Europi. Tijekom tisuća godina voda je na tom prostoru izdubla korito i stvorila kanjone. Taloženjem kalcijeva i magnezijeva karbonata stvarale su se sedrene barijere uslijed kojih je nastalo 16 jezera što su međusobno povezana kaskadom slapova. Jedinstveni je to prirodni fenomen, ujedno i visoke estetske vrijednosti, zbog kojeg su Plitvice među prvima; zajedno s Dubrovnikom, uvrštene u listu svjetske baštine.

Plitvička jezera

Što za nas znači povećanje udjela hrvatskih spomenika u svjetskoj baštini i je li ovime ta lista zaključena? UNESCOov registar svjetskog spomeničkog nasljeđa znači dvostruku obvezu. Ponajprije hrvatsku, da čuva te spomenike i ne dopusti njihovu devastaciju mogućim novim graditeljskim ili drugim zahvatima na tim kompleksima. S druge strane, samim upisom u listu svjetske baštine ti su spomenici zaštićeni i od UNESCOa. To znači da UNESCO zaštićenim spomeničkim cjelinama nudi znanstvenu pomoć pri istraživanjima i stručnu pomoć pri odlukama o načinu potrebne zaštite. Vrlo rijetko to uključuje i financijsku pomoć kakva je odobrena Dubrovniku za sanaciju krovišta u staroj gradskoj jezgri (dakle zaštićenoj zoni); koja su uništena raketiranjem za vrijeme Domovinskog rata, kada je taj spomenik svjetske bastine bio brutalno napadnut topovnjačama i svim drugim oružjima.

Dubrovnik

Upravo ratne okolnosti, koje su pokazale da spomenici, pa ni oni svjetskog značaja, nisu unatoč Haaškoj konvenciji pošteđeni od razaranja, dale su priliku Hrvatskoj da preko UNESCOa, odnosno njegovih specijaliziranih tijela, pokrene doradu te konvencije. Ekspertnu skupinu, koja na tome upravo radi, zbog gorkoga ratnog iskustva, predvode hrvatski stručnjaci. Tako se i oni uključuju u skrb o svjetskoj baštini koja prelazi granice Hrvatske.

Dubrovnik

Važno je spomenuti da hrvatski spomenici kulture svjetskog značaja nisu u bivšoj državi, osim Dubrovnika, Splita i Plitvica, bili predlagani za UNESCOvu listu svjetske baštine, te da su Trogir i Poreč tek prvi u nizu koje je Hrvatska već predložila za taj upis. Stoga uskoro treba očekivati da će u registar svjetske baštine biti upisani: amfiteatar u Puli, šibenska Katedrala, episkopalni kompleks s ostacima rimskoga Foruma u Zadru, Mali Ston i Stonski zaljev (kao cjelina kulturnog krajolika), osječka Tvrđa, barokno središte Varaždina, Kornatsko otočje i Kopačevski rit (kao prirodna baština) te selo Krapje u Lonjskom polju.

Dubrovnik

Vesna Kusin, Vjesnik, 10. rujna 1998., str. 6. (HIC)

Izbori u BiH:

OSLABIO UTJECAJ POBJEDNIČKIH STRANAKA

SDA

SARAJEVO, Rezultati ovogodišnjih općih izbora u BiH pokazuju da su stranke, koje su do sada bile na vlasti zadržale sadašnje pozicije, ali su dobile povjerenje osjetno manjeg broja birača nego 1996. god. Takav trend među biračkim tijelom najasnije je vidljiv kod izbora za članove Predsjedništva BiH. Podaci OESS-a govore da je A. Izetbegović prije dvije godine dobio povjerenje 730.592 birača, dok je ove godine pobjedu ostvario uz glasove 511.309 birača. Ante Jelavić je kao kandidat za hrvatskog člana Predsjedništva BiH također odnio uvjerljivu pobjedu jer je sam dobio više glasova nego svi njegovi protukandidati zajedno. Njegovih 189.408 glasova ipak je znatno manje od 330.477 glasova s koliko je 1996. god. nadmoćno pobijedio Krešimir Zubak. Tijesnu pobjedu kao kandidat za srpskog člana Predsjedništva BiH odnio je Živko Radišić dobivši 360.286 glasova. Krajišnik koji je sada dobio nešto više od 314 tisuća glasova prije dvije godine pobijedio je sa 690.646 glasova. Zanimljivo je da je njegov glavni protukandidat Mladen Ivanić pobijedio dobivši više od 305 tisuća glasova. To pokazuje da među bosanskim Srbima značajan broj birača nije glasovao niti za jednog kandidata za Predsjedništvo BiH. Slična je situacija i kod izbora predsjednika Republike Srpske. Poplašen je ove godine pobijedio sa 324.033 glasa, dok je Biljana Plavšić prije dvije godine tu pobjedu izvojevala sa više od 700 tisuća glasova. Značajno smanjenje broja zastupničkih mjesta vladajuće stranke zadesilo je kako u državnom tako i u parlamentima entiteta. Prema prvim neslužbenim procjenama, Koalicija za cjelovitu i demokratsku BiH (CD koalicija) u Zastupničkom domu državnog Parlamenta sa 335.403 glasa imat će 13 zastupnika. SDA koja je tada samostalno nastupala 1996. god. dobila je 16 zastupničkih mjesta a njen sadašnji kaolicijski partner Stranka za BiH još dva. HDZ BiH sa osam zastupnika spast će na šest, ali će zato Socijaldemokratska partija (SDP) dobiti četiri, a Bešlagićevi socijaldemokrati još dva. Dvije socijaldemokratske stranke koje su tada nastupale u koaliciji '96 god. dobile su svega dva mjesta. U Federalnom Parlamentu 69 od 140 zastupničkih mjesta pripast će CD koaliciji što je za 19 manje od broja zastupnika što su ih prije dvije godine odvojeno dobile SDA i Silajđićeva stranka. HDZ BiH koji je u protekle dvije godine imao 36 zastupnika sada će vjerojatno imati 29, sam SDP dobio 19 zastupničkih mjesta a Socijaldemokrati BiH još četiri. Te su dvije stranke zajedno 1996. god. imale 11 zastupnika. U Federalnom Parlamentu u narednom dvogodišnjem sazivu trebala bi sjediti i četiri zastupnika Nove hrvatske inicijative, po dva Abdićeve Demokratske narodne zajednice i Bosanskohercegovačke patriotske stranke Sefera Halilovića a po jednog zastupnika imat će BOSS Mirnesa Ajanovića te Hrvatska Stranka Prava i te će se dvije stranke po prvi puta pojaviti u parlamentarnom životu. U Skupštini Republike Srpske omjer snaga ostaje kao i nakon prošlogodišnjih izvanrednih izbora iako su tvrdolinijaške stranke ostale bez šest zastupničkih mjesta. Koalicija Krajišnikovog SDS-a i Poplašenovih radikala imat će 33 od 83 zastupnička mjesta (ranije 39). “Sloga” 31, CD koalicija 16, a SDP dva zastupnika. Vladu republike Srpske, očevidno je, neće, moći sastaviti niti jedan blok tzv. srpskih stranaka pošto je njoj potrebna potpora 42 zastupnika. CD koalicija ponovo bi mogla imati odlučujuću ulogu premda se špekulira i s mogućnošću da Nikola Poplašen za mandatora

predloži Mladena Ivanića kao osObu sposobnu da stvori tzv. vladu nacionalnog jedinstva. Takav Ivanićev koncept prošle su godine odbili upravo SDS i radikali nakon čega je za premijera izabran Milorad Dodik.

GOVOR MINISTRA GRANIĆA U UN-u

Granić

Ministar vanjskih poslova Republike Hrvatske u ponedjeljak je u New Yorku istaknuo da uključenje Hrvatske u Europu ostaje glavni cilj naše zemlja. “Integracija u euroatlantske institucije ostaje naš strateški cilj. Stoga će Hrvatska nastaviti ići putem prema njemu, predana njihovim visokim standardima i predana njihovim načelima”, rekao je Mate Granić u govoru na 53. zasjedanju Opće skupštine UN-a. Kao srednjeeuropska i mediteranska zemlja, Hrvatska će nastojati ostati ključni čimbenik stabilnosti i mira u ovom dijelu svijeta, poručio je ministar Granić, podsjećajući da se Hrvatska, iako je rat iza nas, još uvijek nosi sa zaostavštinom agresije, kao što su problemi razorene ekonomske infrastrukture, nestalih osoba, pomoći žrtvama rata i invalidima i povratka prognanih i izbjeglih. “Hrvatska se sve više usmjerava na poslijeratnu obnovu,ekonomski rast i razvoj, kao i sveukupnu normalizaciju odnosa sa istočnim i južnim susjedima.”rekao je Grabić. “Hrvatska je pripravna, ne samo otvoriti granične prijelaze sa Rep. Crnom Gorom, nego i nastaviti demilitarizaciju na svojoj strani granice i nastaviti sa sadašnjim sigurnosnim aranžmanom kojeg vodi UNMOP. Mandat UNMOP- trebao bi se okončati 15.I.1999, kroz uspješne bilateralne pregovore sa SRJ, kroz Vijeće sigurnosti ili čak i unilateralnom akcijom u skladu sa pravima i obvezama Hrvatske temeljem međunarodnog prava, jer bi, u sadašnjim okolnostima, još jedno produljenje mandata bilo zloupotrebljeno za beskonačno otezanje pregovora.”
Ministar Granić je kazao da i neriješeno pitanje sukcesije, zbog zakočenih pregovora, nastavlja potkopavati izgledе za trajnu normalizaciju u regiji. “Odgovornost leži isključivo na SRJ i njezinu upornom odbijanju da prihvati opće priznatu činjenicu da nijedna država koja je stvorena raspadom bivše SFRJ ne može biti smatrana njezinom jedinom sljednicom. Očito odlučni naponi i mjere su potrebni, uključujući od strane UN-a, da se dovede do konsenzusa kojeg su postigle druge države sljednice.”
Ministar Granić je kazao i da Hrvatska, iako je pružila punu potporu i suradnju haškom sudu nije zadovoljna njegovim dosadašnjim rezultatima. “Dosad izdane optužnice ne odražavaju na odgovarajući način opseg ratnih zločina koje su počinile razne strane u sukobu niti razinu uključenja,” kaže Granić. Podsjećajući da je Hrvatska pomogla uvjeriti 11 bosanskih Hrvata da se dobrovoljno predaju Haagu, Granić je kazao da, osim trojice oslobođenih, ostatak čeka suđenje preko 18 mjeseci - mnogo dulje nego što je uobičajeno u bilo kojoj pojedinačnoj državi. “Nadalje, ni jedan bosanski Musliman - unatoč obećanjima danim u daytonskim pregovorima - nije optužen za zločine počinjene protiv bosanskih Hrvata. Samo je jedan Srbin priveden u Haag za zločine počinjene za vrijeme agresije protiv Hrvatske, no i on (Dokmanović) nikad nije osuđen jer je umro u zatvoru.”
Uz najnotornije zločince, Karadića, Mladića i Martića, koji ostaju na slobodi, Granić je naglasio da SRJ nastavlja pružati utočište i odbija izručiti Haagu počinitelje najokrutnijih zločina počinjenih u Vukovaru - Mrkšića, Šljivančanina i Radića. “Taj stav SRJ otvoreno se opire volji Vijeća sigurnosti, međunarodne zajednice i pravde u cjelini, a predstavlja i smetnju procesa pomirbe u regiji,” kazao je ministar Granić. Što se BiH tiče, on je podsjetio da za Hrvatsku, kao jamca daytonskog mirovnog sporazuma, kao temeljna načela ostaju - BiH kao jedinstvena, međunarodno priznata država; decentralizacija državnog aparata; i puna jednakost tri konstitutivna naroda. “ “Hrvatska ne može podupirati nikakvo riješenje za BiH koje u potpunosti ne uključuje ta temeljna načela, ili na bilo koji način znači znači reviziju daytonskih načela. Odkloni od ili prešutno opozivanje tih načela može biti i štetno i destabilizirajuće, ne samo za samu BiH, nego i za druge zemlje u regiji.”.
rekao je Granić.

SERBS IN BOSNIA APPEAR TO SHUN FAVORITE OF U.S.

by Mike O'Connor

Sarajevo, Bosnia- Herzegovina - A key player in U.S. strategy in Bosnia the Bosnian Serb leader Biljana Plavsic, appears to have been voted out of office in the elections last weekend, according to international officials who are monitoring results. Mrs. Plavsic, president of the Serbian republic in Bosnia, was apparently defeated by Nikola Poplasen, the officials say. Poplasen, the leader of the Serb Radical Party, is considered an extreme nationalist, and his election would be a clear repudiation of Western goals of integrating Serbs, Croats and Muslims in Bosnia.

"If Poplasen has won, it means the Bosnian Serbs are telling the West," "We don't care about you or your money or your quaint ideas about reconciliation with Muslim and Croats", said a European diplomat, who termed the unofficial results "staggering". Results for the Bosnian Serb legislature indicate that moderates may be able to hold their slight majority. Officials said that major races in the other half of Bosnia, Alija Izetbegovic, was certain to be returned to the federation's three member presidency. The Western strategy of isolating nationalists and supporting moderate politicians was taken furthest with Mrs. Plavsic, whom Western leaders have praised extravagantly for more than a year and whose Bosnian Serb republic saved from economic chaos by Western aid.

She rose to Bosnia Serb presidency two years ago as an ally of her predecessor, Radovan Karadzic, who stepped down under pressure from NATO after his indictment on war-crimes charges. But once in office, she broke with Karadzic and hard-line associates of his whom she accused of corruption. Mrs. Plavsic was then identified as a leader with nationalist credentials who could be persuaded that if she acted more moderately, she and her people would benefit from Western aid and acceptance. The strategy was to strengthen her and use her to break the control that hard-core nationalists had over the half of Bosnia that the 1992-95 war left almost exclusively Serbian. The strategy seemed to be working. Mrs. Plavsic won a majority in the republic's legislature and was able to gain control over most government ministries. Gradually the hostility between the Bosnian Serb republic and the Muslim-Croat federation lessened. But the unofficial results of the election seem to show that Bosnian Serbs are still very fearful of Muslims and Croats, and mistrustful of the West.

"The West offered an implicit deal to the Bosnian Serb people," said a senior European diplomat. "The deal was: Life will get much better for you. You won't be isolated, hated gang on the edge of Europe. You can keep this thing called the Serb republic if it makes you feel better, even though it is the bankrupt half of a poor country. But in return you have to start thinking like modern Europeans. It looks as if they have rejected that deal, and things are going to get bad for them and for us."

A European official in the Bosnian Serb republic said he expected most European countries to scale back or end aid projects there. "How can we possibly justify doing otherwise if a man like Poplasen is in charge?", he said. "Let them have a year or two of suffering to see if they change their minds."

In Banja Luka, Mrs. Plavsic's capital, the mood of hostility toward the West almost evaporated in the last year as foreign officials

passed out jobs and created aid projects, and average people felt their isolation lift. But on Wednesday a European diplomat reported long convoys of cars driven by Poplasen's supporters driving through the town and threatening foreign officials they encountered.

There are about 1 million voters in the Bosnian Serb republic, and officials said that with up to 80 percent of the votes counted, Poplasen was ahead by 40,000 votes. "It is not possible for him to lose," said a Western official monitoring the returns. "But given the consistency of the results as they are coming in, it is almost impossible."

Western diplomats thought Mrs. Plavsic would get a wave of support in the form of absentee ballots from some 200,000 Muslims who were expelled from what is now the Bosnian Serb republic during the war. But as the results came in, officials said, it became clear that most of the Muslims were either not voting for the office of the president or were voting for the representative of a small Muslim political party. Perhaps as a sign that many Muslim refugees still feel too battered by the war to vote in a way that might benefit them, international officials said, Muslim voters apparently remembered that Mrs. Plavsic used to be one of the ideologues of Bosnian Serb nationalism, and passed up the chance to keep her in the office.

"There were very few Muslims who could tick a box next to her name," one foreign official said.

MADELAINE ALBRIGHT UPUTILA
PISMO PREDSJEDNIKU TUĐMANU"IMALA SAM NAJBOLJE NAMJERE
PREMA HRVATSKOJ"

ZAGREB, - Američka državna tajnica Madeline Albright izrazila je u pismu upućenom hrvatskom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu iznimno zadovoljstvo činjenicom da su hrvatski predstavnici parafirali Sporazum o luci Ploče i slobodnom prelazu kroz Neum.

Navodeći kako je sporazum u potpunosti u skladu s Washingtonskim i Daytonskim sporazumima i pruža velike gospodarske mogućnosti, uz poštivanje suvereniteta i teritorijalnog integriteta obiju zemalja, državna tajnica izrazila je nadu da će sporazum uskoro biti potpisan i ratificiran. Američka državna tajnica osvrnula se i na nedavne teške razgovore u Zagrebu, ističući kako "nije imala ništa drugo osim najboljih namjera prema Hrvatskoj."

Na kraju pisma predsjedniku Tuđmanu, gospođa Albright ističe da želi vidjeti Hrvatsku kao dio Europe, kojoj i pripada.

Večernji list, 18.9.98/Str 2

DOGAĐAJI U NAŠOJ ZAJEDNICI

17. rujna ove godine održana je druga "Tribina", koju je organizirao HDZ Toronto. "Tribina" nije nova ideja, time se je već bavila i AMCA i nakon nekog vremena morala je odustati radi premalog interesa.

Gost "Tribine" bio je naš konzul gosp. Ivan Picukarić. Iako je "Tribina" bila dobro oglašena, nažalost posjetitelja nije bilo dovoljno, tek oko 35 - što je velika šteta. Gosp. Picukarić je u svom dobro pripremljenom izlaganju govorio o radu konzulata, o povratnicima, objašnjavao zakone i pravila koja su nužna za povratak u domovinu. Uz svoje iscrpno predavanje pripremio je dosta tiskanog materijala, koji bi mogao poslužiti zainteresiranima za odgovor na razna pitanja. Nakon gosp. Picukarića riječ je preuzeo gosp. Josip Pavičić, predsjednik HDZ-a Kanada, koji je govorio o svom danu s predsjednikom dr. Tuđmanom, i malo o njihovim razgovorima. Gosp. Pavičić je govorio i o svom povratku, te dobrim i lošim iskustvima čovjeka koji ulaže u Hrvatsku. Nakon oba predavanja postavljena su pitanja, koja su se kretala - po običaju - uglavnom oko davanja i primanja mita, kako izbjeći birokraciju i slično.

Predavanje je bilo vrlo dobro organizirano, čekali su nas materijali, čak i poziv da reagiramo na ovo predavanje i za buduće teme. "Tribina" kao što je ova nužna je našoj zajednici, tako da čestitamo organizatorima na radu.

Uz događaje koji su se dogodili, moramo pisati i o onome što se nije dogodilo, a trebalo se dogoditi. Čujemo da je održana demonstracija kanadskih Srba iz Ottawe povodom godišnjice Oluje. Evo kako su oni predstavili događaje kolovoza 1995 novinari "Ottawa citizen"-a: (5. kolovoz 1998).

FALLEN SERBS HONoured AT A SMALL OTTAWA MEMORIAL, Krajina has become "a burial ground for friends and neighbours"

Pauline Tam, The Ottawa Citizen
Jasna Andić wasn't surprised by the small afternoon crowd that assembled to hear her tribute to her dead Serbian cousin, a casualty of ethnic and religious hatreds in the war-torn Balkan states.

To Ms. Andić, a Canadian of Serbian descent, the minor turnout at yesterday's memorial service for the fallen Serbs of Krajina is emblematic of distorted media coverage. She believes

there has been a concerted media effort to downplay Serbian losses in the six-year-old civil war.

"It's only the Serbs that have been portrayed as the aggressors," says Ms. Andić, 35, "The lack of truth, the biased reports in the media - it's tarnishing our history and our future."

Ms. Andić was one of an estimated 30 Ottawa-area Serbs who gathered at the Human Rights Monument on Elgin Street to remember family and compatriots who died in the 1995 Croat offensive to regain the disputed territory of Krajina.

On Aug. 4, 1995, three quarter of Krajina, near the Adriatic Coast in Croatia, was captured by Croatian forces. Four years earlier, the Krajina Serb minority has seized control of the region.

At yesterday service, Ms. Andić, who was born in Krajina and emigrated to Canada at age four, remembered her cousin Bozidar, a Serbian soldier who died in the Croat offensive two years ago. She described how Krajina is now "a burial ground for friends and neighbours."

Indeed, the United Nations has accused Croatian troops of widespread torture and murders of ethnic Serbian civilians since Krajina was recaptured. It also reports that the Serb population has been subjected to numerous instances of arson, looting and intimidation.

Radmila Swann, a Canadian-born Serb, says the second anniversary of the Croat offensive is also the time to remember the tens of thousands of displaced ethnic Serbs who lived in Krajina for generations. The International Red Cross and the Organization for Security and Co-operation in Europe say that a majority of the estimated 2,000 ethnic Serbs who have returned to Krajina in the last few months, under a special UN agreement, have been denied access to their old homes.

"Where were their human rights? What protection did they get?" Mrs. Swann asked during a short speech to demonstrators.

In an interview, Mrs. Swann said she is also mindful of Croat losses in the war. "We regret every person's suffering and our caring for human rights would not amount to anything if we just cared for Serbian rights."....

Kako čujem grupa Hrvata iz Toronta, uglavnom članova HDZ-a, smatrali su da bi trebalo organizirati odgovor propagandi grupe Srba iz Ottawe. Rečeno mi je da su bili pripremljeni materijali sa stvarnim opisima događaja iz kolovoza 1995, koji su trebali biti podijeljeni novinarima, kao i zainteresiranima. Nažalost, izgleda da nije bilo ruku koje bi dijelile te letke. Žalosno, ali ne začuđujuće. Ipak, moram naglasiti da su se članovi HDZ-a i prijatelji zaista trudili da naprave sve što mogu. Jedan od njih je čak napisao i pismo "Ottawa citizen"-u, (donosimo ulomke iz pisma):

"If anything showed a "lack of truth" and biased reporting, it was The Ottawa Citizen's coverage of Serb demonstration. Only one side is presented, without even lip service to objectivity.

For instance, the dead Serb cousin is depicted as a victim. Instead he is a villain, taking arms against unarmed Croat neighbours. Thus, he is a casualty of his own unprovoked personal "ethnic and religious hatreds", no one else's. The area did indeed become "burial ground of friends and neighbours", but of Croats due to ethnic cleansing by him and his fellow Serbs. Disinterment of mass graves and identification of victims, presently underway but unreported in your paper, daily confirms this as fact.

Peter S. Vinczer
Hungarian Human Rights Committee

Čestitamo svima koji su bili uključeni u ovo - jasno, ne onima koji su zakazali, a ti su, čini mi se, u Ottawi. Ipak jedno pitanje preostaje: kako to da nas više nije znalo o ovoj akciji?

Valentina

The Palace hotel in Zagreb, discrete elegance of the 19th Century.

THROUGH MY EYES (AND MY HEART)....

During my last trip to Croatia, after a very busy Saturday night I had a nap in the afternoon. The day was unbearably hot (Croats either do not believe in air conditioning or cannot afford it), so who ever didn't need to stay indoors went for cooler places. I was slowly awakened by the sound of children's voices, which were like music - happy notes in summer heat. From the kitchen window my friend's daughter was calling her friend to meet her right in front of the apartment building where they both lived since they were born. Two of them were fast friends since they both went to the same kindergarten, primary and secondary school, and now when they are young women the friendship is getting even stronger - no wonder since all their lives they were all the time together.

When I looked out of the window there were many children playing - quite small ones and also older ones, and even a few teenagers were amongst them on the benches, probably flirting. There were also some older people, probably grandparents; some mothers with prams and very little babies. All of them were a part of the scene, which I have forgotten. There was such noise, so much laughter, so much happiness - so much peace. I was at home.

When we decided to go to Canada we knew life would be completely different, it wasn't going to be easy.. Yet we were ready to work and somehow survive and make life good - for this was the reason why many of us (including the writer) came to Canada. Yet, there were days when it was unbearably hard, when one word of a song would trigger emotions, even tears - so big was the void in all of us. Yet, we managed to survive all of these

hards moments and when we talk about these days, we usually say just few words, "It was hard." and shrug our shoulders.

Yes, if it was so hard for us, what about our children? My daughter who was the favourite of many aunties and uncles in Croatia when we left for Canada was deeply distressed, but since she could not say what she felt, she just cried and cried. My older son was for a long time friendless, because there were no children who spoke his language, and also - would I dare let him out by himself?

Childhood ! What a lovely word when we remember what our childhood was like in Croatia.... Should anyone of you describe his or her childhood he or she would have more or less the same memories as I have: we all lived in the same apartment, or house, where our forefathers lived - hardly ever did we move, and if it happened, there was almost a tragedy and you never forgave your parents for losing your neighbour - hood. We were surrounded by those neighbours who knew all our relatives; who knew us since we were born (even changed our diapers) and we were watched by the whole apartment house, and street and all the neighbours all day long. You couldn't do anything which wouldn't come home before you did, since this or that person would see you and your mother or father would know almost instantly whatever you did. Remember those lazy days of summer when all the children of the neighborhood would sit together, having just grand time doing nothing ! Or, perhaps I should remind you that you had problems sneaking out for a date because you knew that some "dear nosy aunt or uncle" would let your mother know where were you at a given time. Yes, we grumbled then and said how terrible it was to live in such a small town where everyone knew everybody's business. We were many times utterly speechless when some "friendly" person decided to tell your mom where were you during the Mass.

And yet, what would you give today that your child - who spent all his life here in Canada having completely different childhood- would have had the same life that you and I had? When we left we knew that we would have different life in front of us for a while and then - smooth sailing. However, if I knew then what I know now, I doubt I would leave Croatia, because I

think (I am talking for myself here, but if you were honest with yourself, you would realize that it can be applied to you, too) we took away something very precious from our children - their childhood and the sense of belonging.

I am sure that there will be many of you who will say:"But my children had a great childhood. They had all the things that I didn't have." This is true: they had many things that we didn't have, but this feeling of belonging, which we had and still have, cannot be given or bought - it is gradually sensed and acquired - from the day you were born until your maturity.

Canada has given us a home and future when we needed it, and it has become the real home to our children, and I am grateful for this. Yet they not knowing any better thought that what they had here was the best (and perhaps it is, for them) and perhaps they are right. However, we, who have grown on the streets of Zagreb, or Split, or Varazdin, or any village or small or larger town of Croatia know better - we were part of community, we belonged, and I don't think they do.

Am I biased about Croatia ? Certainly, but I am entitled to it, since I am carrying in my soul the happy memories of my childhood and every time I talk to my daughter about us, young teenagers meeting, for instance, at the main square where everyone came to watch the movies (since none of us had a TV) - my memories are so great. Certainly I am always biased about Croatia, since this is my home, and this is where I know I belong even if I don't live there, and who knows what the future will bring. Those first days of my childhood bound me to this country forever. At least, this is how I see Croatia through my eyes and feel it through my heart

Valentina

HRVATSKA ISKRA VAŠA JE POTREBA

We Must Stop the Kosovo Terror

By Bob Dole

A few days ago I returned from a human rights and fact-finding mission to Kosovo with the able assistant secretary of state for human rights, John Shattuck. I was last in Kosovo in 1990, when the repression against the Kosovar Albanians had just begun. At that time, I joined the few voices warning the Bush administration that war would come to Yugoslavia.

As terrible as the war in Bosnia proved to be, the war that the Bush and Clinton administrations claimed to fear most was in Kosovo, where the conflict easily could spread to neighboring countries. As a result, President Bush warned Serbian leader Slobodan Milosevic that the United States was prepared to use military force against Serb-instigated attacks in Kosovo. When he took office, President Clinton repeated this warning. Yet, at this moment, only an hour's flight from NATO headquarters, Serbia is engaged in major, systematic attacks on the people and territory of Kosovo.

Before this trip, I had seen TV reports of the suffering in Kosovo. These images, however, were a pale reflection of the devastation of lives, property and society that we witnessed in Suka Reka, Orahovac, Malisevo and other towns. Many homes have been firebombed. Villages have been abandoned. We encountered armed Serbian police every few kilometers. The remaining Albanians -- mostly women, children and the elderly -- are living in fear for their lives. Ironically, they were the lucky ones, living in their homes by day and fleeing to the hills at night. Tens of thousands of others are afraid to return at all or have lost their homes.

During our visit we also heard chilling testimony from eyewitnesses to abuses and atrocities, including direct artillery attacks on civilians, seizures at gunpoint and -- as in Srebrenica in Bosnia -- the separation of women and children from men.

The war in Kosovo has many of the worst characteristics of the war in Bosnia. The primary victims of Serbian attacks are civilians. Humanitarian workers are denied access and often are harassed and attacked. But it is not just the situation on the ground that is hauntingly familiar; it is also American and European diplomacy.

Once again, the victims are being asked to negotiate with those who are attacking them. In addition, there is an active attempt to impose a moral equivalence between Serbian forces and the small band of Albanians who have taken up arms against them. Once again, Western diplomats are trying to make "deals" that would not lead to a just, permanent or democratic solution. And once again, Milosevic is being courted, cajoled and bribed to end the suffering that he has wrought.

When I met with Milosevic earlier this month, he did not act like a man cowering in fear of NATO action. Instead, he acted like a man who had gotten away with murder and would be rewarded for it. Milosevic denied any offensives were under way or being planned, yet within 24 hours of our departure, a serious offensive was begun in the region of Pec.

With 300,000 displaced persons and winter approaching, Kosovo is already a human-rights catastrophe. However, the problem in Kosovo is not by definition a humanitarian one. It is a

political and military crisis, whose most visible symptoms are humanitarian. There are those who claim that the situation in Kosovo is "complicated." That is an excuse for inaction or, at best, ineffective action.

The situation in Kosovo could not be clearer. This is a war against civilians, and we know who is responsible: Slobodan Milosevic. The time is long overdue for the United States to embrace a policy that will end Milosevic's reign of terror in Kosovo. The failure to address the status of Kosovo at Dayton may be the single greatest failure of the already badly flawed Dayton peace process.

The United States and its NATO allies must press for a cease-fire and withdrawal of Serbian police and military by a date certain. It must back this with an ultimatum to use major force immediately and effectively. With a cease-fire and withdrawal of all Serbian police and Yugoslav Army forces, people can return to their homes and rebuild their lives with international assistance. Moreover, only if civilians are not under attack can Albanian and Serbian leaders engage in genuine negotiations with the goal of achieving a sustainable peace built on democratic institutions. Such a peace would guarantee that instability would not spread into Macedonia or Albania.

Half-measures and interim deals will not do. The options are not easy, but that cannot be a justification for Band-Aid diplomacy. American officials have pledged not to allow the crimes against humanity that we witnessed in Bosnia to be repeated in Kosovo. From what I have seen, such crimes already are occurring. What is urgently needed now is American leadership and a firm commitment to a genuine and just peace.

THE WASHINGTON POST
Sept. 14,1998,

HRVATSKA ISKRA....
VAŠE ZADOVOLJSTVO

UROIĆ: OPORBENI PRIJEDLOG O PET PREDSTAVNIKA HRVATA IZ DIJASPORE U SABORU JE NEPRIHVATLJIV

ZAGREB, 10. rujna - Predstavnici hrvatske dijaspose, članovi HDZa, stići će u Zagreb da bi sudjelovali u radu "mini sabora HDZa", što se u Zagrebu održava u listopadu, ali bit će to, ujedno, i prilika da se održi i njihov poseban skup, na kojemu će pretresti sva važnija pitanja koja muče nase iseljenike. Pojednostosti o predstojećem skupu iznio nam je Bruno Uroić, tajnik za iseljništvo u Glavnom tajništvu HDZa.

* Dakle, što vladajuća stranka priprema kad je riječ o hrvatskom iseljništvu?

- Samo nastavljamo s našim aktivnostima, ali na drukčiji način, u skladu sa situacijom kakva je u domovini. Naime, prošlo je, i to vrlo uspješno, doba humanitarnog rada.

* Kakav susret u Zagrebu pripremate?

- Postoji želja naših iseljenika, članova HDZa, da se u većem broju (stići će pedesetak utjecajnih hadezeovaca) nađemo u Zagrebu, i odgovornim dužnosnicima Hrvatske postavimo neka važna pitanja, prije svega zastupljenosti iseljenika u društvenom i političkom životu domovine, što je postalo vrlo upitno prateći neke hrvatske stranke. Naša će stranka ustrajati na što tješnjem povezivanju iseljene i domovinske Hrvatske. Smatramo da hrvatska dijaspora mora biti zastupljena u Hrvatskome državnom saboru i cjelokupnom životu jer, u protivnom, kako će se vraćati ako neće već sada sudjelovati u domovinskom životu?!

* Konkretno o čemu ćete raspravljati?

- Nastojat ćemo dobiti neke odgovore koje uporno pokušavamo, ali ne uspijevamo dobiti.

* Koje?

- Vrlo smo zabrinuti kako će se riješiti neki bankarski problemi, primjerice, kako će se rasplesti slučaj s Gluminom bankom. Zalagali smo se da naši iseljenici štede u domaćim, hrvatskim bankama. Neki visoki dužnosnici, primjerice, ministar Škegro, boraveći u inozemstvu među iseljenicima poticali su ih da štede u domovini. Danas, nažalost, imamo situaciju, primjer je Glumina banka, da mnoge štediše ne mogu podići svoje uštedevine. Nadam se da je to tek privremeno stanje. Mnogi su iseljenici podignuli svoje mirovinske uštedevine, dakle, sve ono što su stekli tijekom trideset, četrdeset godina rada u inozemstvu, i uložili u Hrvatsku, a sada taj novac ne mogu ni podići, niti dalje uložiti.

* Jeste li pokušali riješiti taj problem?

- Do danas nisam dobio odgovor ni na jedan dopis, a poslao sam ih svim najodgovornijim dužnosnicima, i premijeru Mateši, guverneru Narodne banke Škrebu, ministru financija Borislavu Škegli. Nadam se ipak da će se problem riješiti i da

štediše neće biti ostećene. Dovoditi u pitanje štednju građana, znači socijalno i političko samoubojstvo, pa sam siguran da će visoki hrvatski dužnosnici voditi brigu o tome.

* Pritisak oporbe i međunarodne zajednice, o potrebi smanjivanja broja zastupnika u Saboru iz iseljeničkih redova prilično je velik. Kako će Hrvati iz dijaspose odgovoriti na njega?

- O tome ćemo tek raspravljati u Hrvatskome državnom saboru i ja ne mogu prejudicirati zaključke, ali i nadalje ćemo se zalagati da hrvatska dijaspora bude usko vezana uz domovinu, a gdje to najbolje može, ako ne u Saboru?! HDZ će ustrajati na stavu da iseljenici imaju svoja mjesta u zastupničkim klupama.

* Biste li pristali da sjede u Županijskom domu?

- Tijekom saborske rasprave vidjet će se je li moguće naći bolje rješenje od postojećega, ali mislim da oporbeni prijedlog o tek pet zastupnika iz dijaspose u Saboru ne bi bio odgovarajući, jer je to premali broj zastupnika na tri i pol milijuna Hrvata u inozemstvu, od kojih su mnogi doista politički aktivni. Ja mislim da je sadašnji broj realan.

Aleksa Crnjaković, Vjesnik, 11. rujna 1998., str. 7. (HIC)

Radio Zagreb, 29. rujna, 1998 - Hrvatski sindikat pošte i telekomunikacije i Republički sindikat radnika HPT-a prosvjeduju zbog prijedloga direktora HPT-a Stipe Hrkača da se u roku mjesec dana rasprodaju svi objekti za odmor i rekreaciju radnika HPT-a, priopćeno je iz tih sindikata. iako Zakon o razdvajanju HPT-a na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije utvrđuje kako je do usvajanja posebnog zakona kojim će se podijeliti imovina HPT-a između ta dva nova poduzeća ništavan svaki pravni posao kojim bi se raspolagalo imovinom dioničkih društva Hrvatska pošta i Hrvatske telekomunikacije, Upravni odbor HPT-a bi na sutrašnjoj sjednici, na Hrkačev prijedlog, trebao odlučiti o hitnoj rasprodaji HPT-ovih objekata za odmor i rekreaciju, tvrde sindikati. Radnici HPT-a više su od 25 godina dragovoljno izdvajali dio svojih sredstava za kupnju, izgradnju i proširenje svojih odmarališta, a sada Hrkač rasprodaje ono što je stvoreno našim sredstvima, navode sindikati.

Vijesti iz domovine, Nastavak sa 6 strane.....

“Tražimo da Papa odgodi beatifikaciju sve dok neovisni povjesničari ne provedu temeljito istraživanje dokumenata vatikanskog arhiva o Stepinčevu djelovanju tijekom ratnog razdoblja,” stoji u pismu Shimona Samuelsa direktpra za međunarodne veze centra s. Weisenthal. 27.9.98, ZAGREB, Uoči skorog dolaska papa Ivana Pavla II, apostolski nuncij Guilio Einaudi poručio je hrvatskom narodu da će Papa u Hrvatsku doći sa željom za oprostom i pomirbom.....”To vrijedi i na religioznoj i na društveno-političkoj razini, jer vjera kao takva nadahnjuje čovjekovo ponašanje u društvu.” BRUXELLES: Pripadnici mirovnih snaga SFOR-a u noći sa subote na nedjelju uhitili su na području BiH Srbina Stevana Todorovića osumnjičenog za ratne zločine, optuženog za “neke od najstrašnijih zločina” .

VUKOVAR NAŠ SVAKDAŠNJI

PRIČA O PEPELJUZI

To je vrlo stara i opće poznata priča. Ide ovako - nekada davno, u jednoj zemlji preko sedam gora i sedam mora živjela je jedna krasna i pametna djevojka. Majka i otac, poštene i radini ljudi, voljeli su je više od svega na svijetu, pazili su je i odgajali da bude dobra, vrijedna, skromna i poslušna.No jednog dana djevojčina majka se razboli i umre, a otac se nakon nekog vremena oženi udovicom koja je imala dvije kćeri.Ta žena se pokazala zla i sebična.Nije voljela svoju pastorku, određivala joj je najteže i najprljavije poslove, a svoje je kćeri dotjerivala kako bi se dobro udale i bile sretno u životu.Ni njezine kćeri nisu voljele jednu djevojku te su je izrabljivale i zlostavljale. Tako jednom, kada je mladi princ organizirao bal, one odluče da se uredi i odu na ples, a sirotu djevojku ostave kod kuće da čisti ognjište. No, ona u svojoj tuzi zamoli (u jednoj verziji duh svoje majke, u drugoj dobru vilu) te ju ova opremi u magijom prerađene stare krpe, bundevu iz dvorišta i još po nešto što se u kući našlo i pošalje je na bal.Tamo ona bude najljepša, princ se zaljubi u nju, i uz malo dodatnih muka oni se nakon kratkog vremena vjenčaju i budu sretni i presretni.

Ukratko, djevojka je za ono vrijeme napravila karijeru.Priča je meni, a vjerojatno i svima vama pričana s određenom poukom koja glasi otprilike ovako: ako već imaš nesreću da se rodiš siromašna, budi vrijedna, pametna,zgodna i skromna pa će već jednom netko (kao princ) uvidjeti tvoje kvalitete, pronaći te i vjenčati. Točka.Ali ja imam prilično uvrnuti smisao za bajke.Imam kćer, koja se doduše nije rodila siromašna, ali je zajedno sa svim vukovarcima osiromašila.Odrasta u velikom svijetu, koji je od nas mnogo bogatiji, koji ne voli siromašne, ne cijeni skromne, iskorištava poslušne i više vrednuje snalažljive od pametnih.Najkraće rečeno, morala sam hitno i neodložno razmisliti o tome kakve priče i pogotovo kakve pouke želim govoriti vlastitom djetetu. Odlučila sam se na kraju za priču o Pepeljuzi.

U mojoj je verziji ona glasila malo drugačije: u jednoj maloj i siromašnoj, ali nadasve lijepoj zemlji gdje su živjeli pristojni i dobri ljudi dogodio se strašan rat.Mnogi su poginuli, mnogi su nestali a svi ostali su morali nastaviti živjeti kao zadnja sirotinja u tuđim kućama , nepoznatim gradovima i dalekim zemljama.U takvoj se situaciji našla i jedna mala djevojka, koja je bila pametna, lijepa , skromna i poslušna.Pošla je u školu s drugom djecom koja su sva bila bolje obučena od nje, imala su nove knjige i veliki đeparac. I djevojka je iako dobra i pametna i skromna strašno patila. U tim godinama i u ovom vremenu našlo se tu i nekoliko prinčeva, no niti jedan nije ni pogledao malu skromno obučenu, siromašnu Pepeljugu te je ona patila još više. I tako je u svom skromnom dijelu sobe u nekakvoj izbjegličkoj baraci čitala najdražu bajku iz djetinjstva. I odjednom je razumjela da je pouka te priče upravo u tome da je Pepeljuga konačno izašla iz svojeg kutka iza ognjišta, dotjerala se i otišla na ples. Jer da nije - nikada ne bi upoznala svog princa. Ohrabrena ovom spoznajom, naša djevojka je odlučila poduzeti neke korake. Naravno, to je i dalje bilo teško. Nije bilo novaca za kupovinu finih haljina, no ona je postepeno naučila šivati na poklonjenom stroju, naučila se snalaziti posuđenim knjigama i uspješno je završila školu, uspjela se upisati na fakultet i pronaći posao,

kupiti auto i onda se dala u potragu za nekim uspješnim mladim poslovnim čovjekom s kojim bi osnovala obitelj, i pomoću dugoročnih kredita napravila vlastitu kuću, u kojoj njena djeca nikada neće biti siromašna i uvijek će imati najbolje tenisice na svijetu.Sada, možda ovo nije jako romantično,nema tu glamura, malo je uzvišenih osjećaja od kojih drhti srce, a i djevojka što je vama,cijenjeni čitatelji,sigurno postalo očito da bi postigla sve to na pošten način morala bi biti već u 30-tim godinama, kada bi većina ideala i romantike potrebnih za makar i najskromniju bajku već odavno potrošena.Ali, što znaju djeca...

Dvorac Eltz u Vukovaru (kapelica)

Ipak, neke stvari u ovoj bajci mogli bi prepoznati kao vrijednost i upotrijebiti za vlastito dobro. Bajkovite situacije su iznimna rijetkost u današnje vrijeme, a snalažljivost je neophodna u životu, posebno siromašnih. Kod nas se često spominju (u manje ili više bajkovitim pričama hercegovačke siromašne djevojke i mladići) koji su nevjerojatno uspjeli u životu. Možda na tom siromašnom i okrutnom kamenu rastu upravo slične bajke i pouke, koje mi iz bogate i rodne slavonske ravni naprosto nismo mogli prepoznati i razumjeti nego tek sada kada smo i mi osjetili hladni kamen siromaštva možemo pojmiti vrijednost ovakvih priča.

Hvala bogu, izgleda da su djeca ipak shvatila.Koliko ja vidim, nisu ostala u prašini i pepelu oplakujući svoju sudbinu, nego svako za sebe stvara vlastitu bajku.I tako će jednom u neka buduća vremena svi biti presretni i ipak će se na kraju ove priče pojaviti makar mali vatromet, ako već i nema vilinske prašine. Ponekad mi je žao što ovi moji članci izlaze u dalekoj Kanadi. Mislim da bi bili korisni i ovdje. No, ako se barem jedna osoba na svijetu zamisli ili bar zabavi čitajući poznate bajke na ovaj način i to ispriča svojoj djeci nad mojim pisačem strojem svjetlucati će vilinska prašina najljepših boja.

Željka Zgonjanin
Vukovar